

Naročnina
Dnevna izdaja
za kraljevino Jugoslavijo
mesечно 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesечно 40 Din
polletno 240 Din
celoletno 480 Din
Cena ob 4 zjura
razen ponedeljka
in dneva po prazniku

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Uredništvo je v Kopnarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nevrnjeni
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2050, upravnštvo št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopnarjevi ul. št. 6. Celoletni
račun: Ljubljana štev. 10.650 in 10.349
za inostrane, Sarajevsko št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Cene oglasov
1. stopnja, prvi vrsta
malih oglasov po 150
in 20, večji oglašaji
nad 45 mm v širini
po 250, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
a. Pri večjem q
naročniku popust
Izide ob 4 zjura
razen ponedeljka
in dneva po prazniku

Sovjeti ta'e

Istega dne, ko smo dobili tu dole ob-
javljani dopis našega prijatelja iz sovjetske
Rusije, so sovjetski listi razširili po svetu pi-
sma metropolita Sergeja, ki pravi, da bi se vera
in cerkev v Rusiji preganjala, češ, da pape-
žev protest pomeni samo huškanje zoper
sovjetsko Unijo. Citateli bodo iz našega do-
pisa razvideli, kaj je resnica. Kar pa liče po-
glavarja ruske cerkve, občešpoštovanega pa-
triarhovega namestnika Sergeja, ves svet
ve, da se nahaja po usmrčenju in izgonu vseh
svojih predhodnikov na moskovski nadško-
fovski stolici na strašne Solovečke otoke, v
robstvu sovjetov, ki so mu njegovo pismo na-
ravnost diktirali. Da ne bi še bolj razkačil se-
danjih trinogov Rusije, ki so sloprav zopet
obsodili več duhovnikov na smrt, je prisiljen
do takih izjav, medtem ko njegovo srce go-
reče moli za odrešitev pravoslavne cerkve
od njenega strahovitega trpljenja. Saj so sov-
jeti prav v teh dneh sklenili, da mora biti v
teku petih let, ko m'lijo popo'noma izvesti
splošno kolektivizacijo vasi, izvršena tudi
splošna ateizacija vasi, za kar so izdelali cel
program »kulturne preobnove«. V tem času
mora po tem oficijelnem programu izginiti
zadnja cerkev v Rusiji in biti prelit zadnji
zvon.

Opomba uredništva.

Moskva, 17. februarja.

>Papežev protestno pismo zoper prega-
nanje krščanske vere in cerkve v Rusiji, —
tako javlja iz uradnega moskovskega vira lon-
donski komunistični »Daily Worker«, — je
najbolj zločinska izjava, ki jo pozna Cerkev
tekmo dolge zgodovine njenih podlosti. Če so
že izrabili imperijalisti v svoje svrhe celo pa-
peža, pomeni to, da bo kmalu vojna! Isto-
časno so priobčila moskovska »Izvestija« ob-
enem z bedasto karikaturo svetega očeta tudi
uraden odgovor sovjetov. Če se niso poprej
zmenili za slične proteste, so vendar postali
vznemirjeni, ko so se oglasile mogočne ino-
zemске cerkve, predvsem rimsko-katoliška.
Kakšen odgovor bi človek pričakoval od sov-
jetov? Dnevno prihajajo zmagoslavna poro-
čila o uničevanju cerkvenih poslopij v Rusiji.
Veleizdaje in vohunstva v prid Poljski obto-
ženi rimsko-katoliški duhovniki so romali v
Sibirijo, prelat Butkiewicz pa je bil ustreljen.
V Petrogradu so obsodili na večletno ječo sta-
riše in zdravnika, ki so obrezali židovskega
otroka. V Petrogradu so uničili 200 letno pro-
testantsko občino in poslali njenega predstoj-
nika škofa Malmgrena z duhovniki v prognan-
stvo. To so na kratko naštetja lanske in letoš-
nja junaštva sovjetske vlade. Kljub temu iz-
javlja Rikov v imenu vlade svečano, da je
obrodila vse proteste kleveta, in da na Ruskem
sploh ni nobenega verskega preganjanja! Tako
pravi ta odlični funkcionar sovjetov: »Še ni-
koli ni bil kaznovan v Rusiji noben zastopnik
kateregakoli kulta za to, ker je izvrševal svoje
obrednosti.«

To zavijanje resnice bi bilo smešno, če
ne bi zaslužilo ogorčenega protesta! Obredno-
sti seveda niso prepovedane, a zato izgubijo
vse državljanske pravice kot »socialni škod-
ljivci« duhovniki, ki izvršujejo te obrednosti.
Pod neznošnim pritiskom je res oživela de-
latnost cerkvenih občin — kakor to poudarja
tovariš Rikov — ker morajo skrbeti za redno
maševanje in točno plačevanje davkov, zakaj
sicer bi vlada cerkev zaprla. A kolikokrat sma-
tra Glavna Politična Uprava za potrebno »raz-
redčiti verske elemente«, češ, da »ovirajo popi
nakupovanje letine ali strnenje kmečkih zem-
ljišč v kolektivne žitne tovarne«. Potem mo-
rajo verniki plačati velike zneske, da rešijo
svoje zaplembe ali uničenju določene hrame.
Mar ne deluje sedaj večina sovjetskih kine-
matografov, klubov, čitalnic in gledališč v nek-
danjih cerkvenih poslopjih. Samo tekom letoš-
njega januarja je bilo po uradnih podatkih
zaprt 540 katoliških in pravoslavnih cerkev,
63 sinagog in 18 mošej. Verska prostost ob-
stoja na papirju, a v resnici je vezan vsak du-
hovnik na ovek prostor svoje cerkve, ker se ne
sme udeleževati niti na področju dobrodelno-
sti, mladinske vzgoje ali skrbi za bolnike. No-
bena, tudi največja verska občina ne sme imeti
več kakor po eno kapelico ali cerkev. Recimo,
da zahteva katerikoli krožek komunistične
mladine zase cerkvene prostore in premoženje.
Če bodo verniki pismeno protestirali zoper
zaplembo zvonov in onečaščenje cerkve, bo
župnik zaprt. Po oblasteh izdatno podpisana
skupina brezbožnikov vedno lahko zahteva,
naj se razpusti verska občina, ali v toliko pre-
straši njene člane (posebno po delavskih pred-
metjih), da izostanejo članski prispevki, kar
ima iste posledice.

Danes otvoritev škofovske konference

Zagreb, 18. febr. a. Jutri se prične v Za-
grebu v nadškofovskem dvoru plenarna ško-
fovska konferenca pod predsedstvom zagreb-
skega nadškofa prevzvišenega gosp. dr. Ante
Bauerja. V Zagrebu se že nahaja belgrajski
nadškof dr. Rafael Rodič, ki se je nedavno
vrnil iz Rima. Pred svojim prihodom v Zagreb
je še posetil sremskega škofa. Iz Sarajeva
je dospel v Zagreb tudi nadškof dr. Ivan Sa-
rič, dalje se je v teku današnjega dne pripe-
ljal srbski primas dr. Nikola Dobrečič, mo-
starski škof dr. oče Alojzij Mšič, splitski škof
dr. Bonifacij, dubrovniški škof dr. Marijas-
Carijevič in hvarski škof Miha Pušić. Tukaj
se mudi tudi že ljubljanski knezoškof dr. An-

Kako hočejo sovjeti preslepiti Evropo

Sovjetska vlada razširja po komunistični
agenciji Tass po evropskem časopisu neko
»Izjavo metropolita Sergeja«, ki polemizira s
papežem Pijem XI, trdeč, da se v Rusiji vera
ne preganja. Ta izjava je, kakor je bilo že
vnaprej jasno, enostavna potvorba, kakor so
je zmnožni samo sovjeti. O tem smo prejeli dan-
es to pojasnilo od dobropoučenih pravoslav-
nih cerkvenih krogov:

Varšava, 18. febr. I. Sovjeti se po pismu
papeža Pija XI. in po protestu anglikanskega
primasa v Canterburyju čutilo zelo prizadete,
ker to moti njihove politične račune. Sovjeti
rabiyo namreč za svoj socializacijski gospodar-
ski načrt nujno pomoči Evrope, ker bi se sicer
kolektivizacija dežele ponesrečila. Saj ta nujno
predpostavlja ugodne izvozne razmere v Ev-
ropo in dobre diplomatske odnose z njo.
Zato jim je protest Evrope in Amerike zoper
njihovo barbaro potlopanje zoper krščan-
sko cerkev prišel v zelo nepravem času. Da
Evropo preslepijo, so posegli po sredstvu, ka-
kor so ga zmnožni le Stalin in tovariši, ki ravnok-
ar dajo streljati celo svoje bivše najbližje
pristaše.

Sovjeti so sestavili v obliki intervjuja s
časnikarji izjavo ruskih škofov z namesnikom
patriarha, Sergejem, na čelu in jo predložili
članom moskovskega svelega s'noda z iz-
recno željo, da jo podpišejo, če ne, so jim
zagrozili z izgonom na Solovečke otoke, kjer
že umirajo njihovi predhodniki na škofijskih
stolcih. Člani s'noda: Sergij, Serafim sara-
tovski, Aleksej hutinski, Filip Zvenigorodski
in Pijirim orehovosujevski so pod to grožnjo
in zalo, da odvrnejo od cerkve še večje zlo,
izjavo v celoti in brez sprememb, kakor jim
je bila predložena v obliki intervjuja podpi-
sali, ne da bi se z njo strinjali.

Sovjeti so pri tem storili neprevidnost, da
so izjavo stilizirali tako, da vsak poznavalec
tako spozna, da niso imeli škofje z njo prav
nobenega opravka. Izjava se začne s psova-
njem papeža in katoliške cerkve, kakršnega
nobeden od škofov, ki so izjavo podpisali, naj-
manj pa metropolit Sergej, ki je iskren prija-
telj katoliške cerkve in spoštovalec papeža, ni
zmožen. Tudi ne bi noben pravoslaven škof, ne
Sergej ne Serafim ne Aleksej, ne Filip, ne
Pijirim ne zapisal, da se je »papež podal v
tabor angleških veleposelstnikov in francoskih
denarnih žakljev,« niti bi si dovolil take ne-

Svoje čase je preganjala država samo ona
verstva, ki od nje niso bila priznana. Pod sov-
jeti se pa smatra vsako vero za »predso-
de«. Lanskega božiča niso mogle odpraviti
oblasti tega praznika splošno samo radi tega,
ker je pričelo stavkati, da izrazijo svoj pro-
test, 160.000 rudarjev po Donskih premogoko-
pih, in so se morale ustaviti vse livarne. V
Nižjem Novgorodu niso podrle oblasti musli-
manske mošeje samo radi tega, ker je ležalo
tri dni in tri noči na tleh okoli poslopja na
tisoče muslimanskih žensk. Moški so jim pri-
našali hrano. Zenske so trdno sklenile, da pri-
dejo vsi vozovi in tovarni avtomobili razdiral-
cev samo po njih truplih do mošeje. Torej je
versko prepričanje prosto? »Od 1. 1917., to je
od začetka sovjetskega režima do danes,« —
se baha »Trud«, »so na Ruskem zaprti 2000
izmed obstoječih 50.000 svetišč vseh veroizpo-
vedi. Po številnih cerkvah visijo med svetimi
podobami slike Lenina, Stalina, Rikova in dru-
gih voditeljev, da bi omeščale srca GPU in
brezbožnikov.« Večjega dokaza, da tovariš Ri-
kov govori neresnico, si pač ni mogoče misliti,
če že ne govorijo današnji zgovorno bogokletne
procesije letošnjega leta v Rusiji, ko so sa-

lon Bonaventura Jeglič. Zastopnik kotarskega
škofa je dr. Anton Milošević. Prispeli so tudi
že djakovski škof dr. Ante Aksamovič, pri-
zrenski škof dr. Franjo Gnidovec ter maribor-
ski škof dr. Andrej Karlin. S splitskim brzo-
vlakom se pričakuje prihod šibeniškega škofa
dr. Jeronima Mileta in krškega škofa dr. Sre-
brniča. Sremskega škofa dr. Marušiča bo za-
stopal njegov generalni vikar mons. Ivan Star-
čević.

Dnevni red škofovske konference ni ob-
javljen, temveč bo izdan po končanih posve-
tovanjih poseben komunik. Danes zvečer se
je vršila v nadškofovskem dvoru predkonfe-
renca, na kateri se je natančneje določil dnev-
ni red in način razpravljanja.

okusne opazke o canterburyskem primasu, da
»njegova akcija diši po petroleju, katerega bi
se radi polastili angleški industrijski baroni.«
Saj je znano, da so vsi podpisani metropolit
najprisrčnejši prijatelji canterburyskega pri-
masa. Izjava je bila pač sestavljena v zloglas-
nem »Gepu« — policijskem ministrstvu, da jo
škofje podpišejo v trenutku, ko se še kade
ostanki razstreljenih katedral po Moskvi!

Sovjeti so si dovolili z nesrečnimi pogla-
varji ruske cerkve še to nesramno šalo, da v
izjavi pravijo: »Duhovnikom v Rusiji je do-
voljeno, da mašujejo in pridigujejo, vendar pa
sami v tem oziru ne kažejo nobene posebne
vneme. Celotni verski pouk je dovoljen — od-
rastlim!« Druga taka krvava ironija je na
koncu izjave, ki se glasi: »Res da se sedanji
položaj cerkve zelo razlikuje od prejšnjega.
Radi radikalne izpremembe gospodarstva, ko
se poljedelstvo kolektivizuje in vsa dežela in-
dustrializuje, se položaj cerkve poslabšuje,
vendar nismo še opustili upanja, da bo cerkev
Kristusova tudi pod kolektivističnim gospodar-
stvom še naprej obstajala.« Da so škofje to
bridko norčevanje podpisali — saj je znano,
da gre s kolektivizacijo po načrtu vlade vzpo-
redno ateizacija! — se da razlagati samo iz
tega, ker bi bili sicer morali na strelišče ali pa
v polarni mrz Solovečkih otokov. Razen tega
škofje upajo, da bodo s toliko odjenljivostjo
odvrnili popolno uničenje cerkve.

Prijatelji pravoslavne cerkve po vsem
svetu so obveščeni o tem, da je bila izjava
»Tassa« izsiljena in da predstavlja le nov člen
v verigi laži in potvorb, s katerimi sovjeti
»bluffajo« Evropo že deset let.

Novo telefonske zveze

Belgrad, 18. febr. AA. Po sklepu g. ministra
za zgradbe so objavljene nove telefonske zveze
z inozemstvom med Mursko Sobotno na eni stra-
ni in vsemi mesti Avstrije na drugi strani, na-
dalje med Sušakom in Bologno, med Zagrebom
in Bologno, med Zagrebom in Coneglianom, med
Novim Vrhom in Pečuhom, med Drvarom in
Budimpešto.

Belgrad, 18. febr. AA. Na seji obrtniške
zbornice v Belgradu je bilo med drugim skle-
njeno, da se sestavi komisija, ki naj odredi de-
lokrog steklorezarske in zlatarske obrti.

mega Gospoda Jezusa Kristusa, to se pravi,
vanj maskiranega človeka vlačili po ulicah s
tablo na prsih, da je na vse čase obsojen na
smrt in ne bo nikoli več vstal od mrtvih! In
da bi ne bilo prav nobenega dvoma o tem, da
so se res vršile (dogajale so se pa še hujše
stvari!), so sovjetisti te prizore še fotografirali
in fotografije objavili, tako da jih prinašajo
zdaj tudi evropski listi! Zdaj pa pomislite, da
tovariš Rikov preganjanje in zasramovanje
vere taji!

Odgovor sovjetske vlade na protest pa-
peža in vsega krščanskega kulturnega sveta je
nesramna laž, ki tudi spada med bojna orodja
boljševiških nasilničev, katerim je prav vsako
sredstvo. Kaže pa, da sovjetom ni vseeno, kaj
zgradbo o njihovih metodah misli in da jih skup-
na fronta krščanskega sveta skrbi. Milijoni
preganjanih kristjanov v Rusiji pa, ki so jim
usta popolnoma zavezana, če nočejo romati na
strašne Solovečke otoke, so veselo pozdravili
vest o protestu papeža in ostalih krščanskih
verskih občestev, ker jim je to tolažba v straš-
nem trpljenju duše in telesa ter svetel trač:
nade v boljšo bodočnost.

Poslanik Köster - umrl

Belgrad, 18. febr. e. Danes ob 7.20 zvečer
je v sanatoriju v Vračarju umrl nemški poslanik
na našem dvoru dr. Adolf Köster. Pobožjanje,
ki je nastalo sinoči po drugi operaciji, ki se je
vršila ob 11 zvečer, je trajalo le malo časa, na-
kar se je bolnikovo stanje rapidno poslabšalo.
Ob 4 popoldne je bil sicer še pri zavesti, ven-
dar pa je proces srčnega oslabljenja zelo hitro
napredoval in so zbrani zdravniki obdržali bol-
nika pri življenju samo še z injekcijami. Po
četrti uri je padel dr. Köster v nezavest, ki je
trajala do 7, ko je prišel malo k sebi. Toda pri
zavesti je bil le par minut, nakar je ob 7.20
nastopila smrt. Ob njegovi postelji je bila nje-
gova soproga in dunajski specijalist dr. Wen-
ckenbach.

Pokojnikovo truplo prepeljejo v prihodnjih
dneh v Nemčijo. Jutri bo izpostavljeno v nem-
škem poslanstvu.

Vest o smrti priljubljenega nemškega po-
slanika se je bliskovito raznesla po Belgradu.
Nj. Vel. kralj je takoj poslal svojega adjutanta
v nemško poslanstvo, da v njegovem imenu
izrazi sožalje pokojnikovi vdovi in nemški
državi.

*

Dr. fil. Adolf Köster je bil rojen 8. marca
1883 v Verden pri Hannoveru, kjer je dokončal
ljudsko šolo. Humanistično gimnazijo je absol-
viran v Hamburgu, nakar se je posvetil filozof-
skim študijem v Heidelbergu, v Hallu, Mar-
burgu in Zürichu. Po končanih študijah je po-
stal privatni docent na univerzi v Münchenu,
kjer se je tudi poročil z gđ. Kati Mahr. Iz tega
srečnega zakona se je rodilo pet otrok, ki so
vsi živi. Najstarejši se je rodil 1. 1911, najmlajši
pa leta 1924.

Leta 1922 je dr. Köster zapustil univerzo
ter se posvetil žurnalistični in publicistični ka-
rieri. Za časa vojne je bil vojni dopisnik soci-
jalno demokratičnih časopisov. Leta 1918 je bi-
imenoval za državnega komisarja v Schles-
wig-Holsteinu.

Po vojni leta 1919 je bil v Hamburgu iz-
voljen prvič v nemški državni zbor in je že
kmalu nato, leta 1920, postal zunanji minister
nemške države v Müllerjevem kabinetu. Leta
1921 je bil v kabinetu Wirtha notranji minister.
Po padcu Wirthove vlade je postal poslanik na
Latiškem, odkoder je bil šele nedavno prestav-
ljen v Belgrad.

Objavil je več literarnih del, med katerimi
sta najbolj znani: »Die zehn Schornsteine« in
»Die bange Nacht«.

V kratki dobi svojega službovanja v Bel-
gradu si je nemški poslanik dr. Köster pridobil
veliko simpatij in mnogo prijateljev. Nemška
država je z njim izgubila enega svojih najspo-
sobnejših diplomatov, katerega bo težko nadome-
stila. Saj je bil dr. Köster znan kot dober
politik v vsem svetu. Njegovo udeleževanje v
Belgradu je blagodejno vplivalo na zboljšanje
razmer med našo državo in Nemčijo in se je
njemu zahvaliti, da je naš zunanji politični po-
ložaj z ozirom na Nemčijo dokaj ugodnejši.
Pri zadnjem potovanju dr. Korošca po Nemčiji
je bil dr. Köster njegov spremljevalec.

Za dr. Kösterjem odkritosrčno žaluje ne
samo jugoslovanska prestolica, temveč ves ju-
goslovanski narod, ki bo ohranil svojega odlič-
nega prijatelja v hvaležnem spominu.

Počastitev kraljice Marije na poslaništvu v Bukarešti

Bukarešta, 18. febr. AA. Naš poslanik na
romunskem dvoru g. Čolak Antić je priredil na
čast Njenega Vel. kraljice Marije veliko recep-
cijo s koncertnim delom v prostorih jugoslo-
vanskega poslaništva. Prireditvi so prisostvo-
vali Nj. Vel. kraljica Marija, bivši grški kralj
Gjorgje, kraljica Jelisaveta, princesa Jelena,
mati romunskega kralja Mihajla, princ Nikola,
namestnik Saracel s soprogo, princ in princesa
Brancovan, princ in princesa Cantacuzenu, princ
Mavrocordat, minister zunanjih zadev Miro-
nescu, minister vojske Čikaški, soproga mini-
stra financ Madgeara, državni podtajnik Ga-
senko s soprogo, ves diplomatski zbor, šef ro-
munskega generalnega štaba Samojlovič s so-
progo, romunska generaliteta, dvorne dame La-
kovari, Tantamir, Mavrodi itd., mnogi bivši mi-
nistri in narodni poslanci, naš vojni odposlanec
general Stefanovski s soprogo, romunski sena-
torji in drugi visoki dostojanstveniki in napo-
sled osebje našega poslaništva. Koncertni del
se izpolnil bariton Jurenjev, bivši član belgraj-
ske opere, gospa Marija Saježina, prvakinja
romunske opere in g. Strojescu, član pariške
opere.

Padec Tardieujevega kabineta

Desničarski Tardieujev kabinet, ki je bil sestavljen med drugo haško konferenco, se je iz vsega početka moral bojevati z ogromnimi težavami. Na eni strani je imel proti sebi oboje velikih levičarskih skupin: socialiste in radikale, ki sta dobro organizirani in disciplinirani. Desnica pa, ki je tvorila vladno večino, pa ni bila enotna. Manjkala ji je strankarska enotnost, ker je sestavljena iz večih manjših skupin, med katerimi je najmočnejša Marinova (katoliška) skupina — pogreša pa desnica tudi one idejne enotnosti, ki je potrebna za stalnost kabineta.

Tardieu se je sicer trudil, da pridobi bodisi socialiste bodisi radikale. Toda socialisti so odklonili iz strankarsko taktičnih razlogov, ker upajo, da jim dobro organizirana opozicija za prihodnje volitve, ki bodo leta 1932, prinese odločujoč volivni uspeh. En del radikalov bi rad vstopil v vlado. To je zmernejše krilo pod vodstvom poslanca Chaumpea, ki se ne bi branil sodelovanja vsaj z zmernejšimi desničarji. Toda v radikalnem klubu ima za seboj večino nepomirljivi predsednik Daladier, ki odklanja vsako zvezo z desničarji in to zlasti radi kulturnega programa.

Pred nastopom na predsedniškem mestu v vladi je bil Tardieu ponovno proglašen kot zelo skrajni desničar in velik nacionalist. Čim pa je prevzel predsedniške pošto, je za vladni kurz usmerjal veliko bolj na levo, kakor pa je bilo to pričakovati iz vladnega programa. Morda se je v tem kazal vpliv Brianda, ki je tudi v novem kabinetu vodil zunanjo politiko, ali pa da Tardieu ni hotel docela odbiti levičarskih strank. Dejstvo je, da desničarji, zlasti skrajni elementi s Tardieujevo politiko niso bili nič posebno zadovoljni in so ga le mlačno podpirali, večkrat mu pa naravnost grozili, da ga paste past. Mnogi preveliki nacionalisti mu kar niso mogli odpustiti, da je Francija pristala na predčasnem izpraznjenju Porenja, češ, da je to »zločin nad domovino«. Kapitalistični krogi pa so mu hudo zamerili zakon o socialnem zavarovanju, za katerega Tardieu na vsak način hoče, da stopi s 1. julijem letošnjega leta v veljavo. Zakon bi pomenil veliko socialno pridobitev delavstva in tudi naši slovenski izseljenci bi imeli od njega marsikatero korist.

Velike upe, ki so jih na Tardieuja stavili francoski patrioti, je on v veliki meri tudi upravičil. Razumel je potrebe republike zastopati z vso njemu lastno energijo, čeprav je bil oseben večkrat morda drugače usmerjen. Tardieu se je izkazal kot državnik — a ni mogel zadovoljiti neklih pretiranih desničarjev, ki se v splošno linijo sporazumevanja in to na vseh poljih ne morejo vziveti. Levičarji so ga pa seveda pustili past, že iz strankarskih vidikov, ker mislijo, da dobe oni sedaj vladno krmilo v roke.

Radi skoraj nepremostljivih težav pa tudi topot za tako rešitev ni veliko verjetnosti. Bolj je verjetno, da se bo pojavil na predsedniškem mestu zopet ozdraveli Poincaré, ki ima ogromno avtoriteto v deželi, ali pa Briand, ki je običajno izhodišče iz francoskih parlamentarnih kriz.

Tožba Thurn-Taxisa - odbita

Belgrad, 18. febr. e. Pri tukajšnjem sodišču se je vršila razprava radi tožbe kneza Thurn in Taxisa proti naši državi. Kakor znano je imel Thurn in Taxis iz Regensburga v naši državi med Zagrebom in Siskom velike kompleksne gozdov, ki so bili stavljeni leta 1919, pod sekvester. Pozneje, koncem 1924 je vlada sekvester ukinila, na kar je knez Thurn in Taxis vložil proti naši državi tožbo za odškodnino za izsekani les. Dognano je, da je država izsekala 48.000 hrastov, kar znaša približno 147.000 kub. metrov v vrednosti 40.561.000 dinarjev. Na današnji razpravi je sodišče to tožbo odklonilo, in sicer iz formalnih razlogov, ter je obsodilo Thurna in Taxisa na plačevanje stroškov, ki so precej veliki. Samo strokovnjakom, ki so precejevali škodo, mora plačati 65.000 Din. S tem je ta zadeva v prvi instanci v korist naši državi rešena.

Zadušnica za mornarji „Dakse“

Belgrad, 18. febr. AA. Danes se je vršila zvečana zadušnica za žrtve, ki so poginile s parobrodom »Daksa«. Svečanosti je priredila podružnica Jadranske straže s predstavniki Dubrovčanov v Belgradu. Vršile so se ob 11 dopoldne v katoliški cerkvi Kristusa Kralja. Cerkveno službo je opravil prof. Vlasic z asistenco pet duhovnikov. Zadušnici je prisostvoval kot zastopnik Nj. Vel. kralja minister vojske in mornarice Stjepan Hadžić in minister socialne politike dr. Mate Drinković, nadalje papeški nuncij Pellegrinetti, predstavniki vseh ministrstev in mnogih društev. Narodna odbrana na čelu s predsednikom generalom Miličevićem, vsi oficirji mornarice, ladijski kapetani in mnogoštevilno meščanstvo. Katafalk je stal sredi cerkve. Na njem sta ležala dva rešilna pasova ter dve sidri v znak katastrofe. Ob katafalku pa so stali člani Jadranske straže s predsednikom g. Radičevićem in Vagnerjem. Po službi božji za 38 preminulih mornarjev »Dakse« 26. januarja je govoril tajnik Jadranske straže Lukić, ki je prosil navzoče, naj zbirajo denarno pomoč za rodbe ponesrečenec. Dubrovniški občini je bila poslana sožalna brazdjavka. — Denarno pomoč zbira Jadranska straža v Belgradu. Miloša Velikog 14.

Francoska vlada padla

Pariz, 17. febr. U. V politični atmosferi francoske notranje politike, ki je bila že več tednov zelo napeta, je prišlo danes do izbruha. Poslanska zbornica je med finančno debato izrekla vladi v vprašanju druge vrste nezaupnico z 286 proti 281 glasovom in jo strmoglavila z razliko petih glasov. Zgodilo se je to v vprašanju vračila preveč plačanega trgovskega obrtnega davka v zadnjih letih. Finančna komisija je za to predlagala precej visoko kvoto, katero je Cherom odklonil. Ker je poročevalec zbornice vztrajal pri svojem predlogu, je stavil Cherom vprašanje zaupnice, ki je bila odklonjena. Seja je bila takoj nato zaključena.

Vlada je bila strmoglavljena okoli 19.45 zvečer. Že ob 16 je izbruhnila prva kriza, ki jo je vlada le s trdom odvrnila. Tudi tu je šlo za vprašanje druge vrste, pri katerem je Cherom zahteval zaupnico in je vlada ostala v manjšini za 11 glasov. Ker pa posebni parlamentarni poslovni red francoske zbornice dovoljuje naknadno modifikacijo glasovanja, se je vladi popoldne posrečilo na ta način doseči večino še 20 glasov. Štiri ure pozneje je sledila katastrofa za vlado.

Listi o padcu Tardieujeve vlade

Pariz, 18. febr. U. Tardieu je padel radi vprašanja, ali smejo pri davčni napovedi trgovci zahtevati davčne odtegljaje tudi za svoje žene, če delajo v trgovini. Ta malenkostni povod se je smatral najprej za neko presenečenje, ki se pripravljalo, če pa se stvar natančno premotri, je umrl Tardieujev kabinet naravne smrti. Danes objavljeni uradni rezultat glasovanja dokazuje, da je opozicija nastopala proti vladi enotno, in sicer vsa leviča od komunistov, socialistov in radikalov pa do radikalne levice in Bouillonovih radikalov, ki so spadali dosedaj v vladno večino. Šlo je torej za več, kakor za finančno politiko vlade, katere dosedanja desničarska večina se je zrušila.

»Ere Nouvelle« izjavlja, da zahteva rezultat glasovanja sestavo levičarske večine in nedvomno republikanske vlade. Tudi »Republique« izjavlja, da je levica strmoglavila Tardieujevo desničarsko vladno in da jo mora sedaj ona prevzeti. O koncentraciji pa ne more biti govora. »Populaire« imenuje Tardieujevo bilanco bankrot. On bi bil, četudi je sprete propagandist, pri daljši vladi končal z goljufivim bankrotom. Tardieu sam je sporočil s svoje bolniške postelje, da smatra nezaupnico za izraz nezadovoljnosti radi finančne politike Cherona. Iste samega pa ne smatra za prizadetega. »Petit Parisien« in »Matin« zato že tudi propagirata sestavo kabineta Tardieu z leve koncentracije pod vplivom radikalov.

Tardieu pa je izjavil včeraj v »Echo de Paris«, da je bolan, truden, potreben počitka in da sestave vlade noče prevzeti. Desničarski listi podčrtavajo, da je bil strmoglavljen samo Cherom, ne pa Tardieu. »Avenir« graja njegov proračunski boljšeizem, da je kljub vsem svarilom nadaljeval stupidno politiko desavuiranja in branil slabo stvar, ki obogatuje državo, obenem pa slabi produktivne sile države.

Kdo sestavi novo vlado

Za sedaj je vprašanje naslednika še popolnoma nejasno. Predsednik republike Doumergue bo že danes začel s tradicionalnimi sprejemi in si bo z ozirom na londonsko konferenco prizadeval, da reši krizo čimprej. Dopoldne pride k njemu predsednika poslanske zbornice in senata, popoldne pa voditelji strank, od katerih bodo desničarji brez dvoma predlagali Tardieuja. Poleg tega imenujejo listi tudi Poincaréja, Brianda ter končno tudi radikalnega poslanca Chotina. Briand se za sedaj ne bo vrnil v London.

Viharna seja sobranja

Sofija, 18. febr. U. Ob priliki, ko je poslanec agrarne stranke Radolov utemeljeval v imenu agrarne stranke interpelacijo radi krvavih dogodkov pri nedeljskih občinskih volitvah, je prišlo danes v sobranju do hrupnih prizorov. Poslanci demokratskega »Zgovorac« in agrarne stranke so se med seboj hudo zmerjali. Demokratiški poslanec Kunev se je vrgel na voditelja agrarne stranke Markova ter se je prepelil

Nova zračna zveza Anglije z Egiptom

Atene, 18. febr. U. British Airway Company hoče od 1. aprila dalje ustanoviti novo zračno zvezo med Londonom in Egiptom. Doslej je šla zračna proga od Londona do Basla, od tam so potniki potovali do Genova po železnici, kjer jih je zopet družba z vodnimi letali odpravljala preko Aten do Aleksandrije. V bodoče pa bo šlo vse potovanje po zraku, vsaj poleti, in sicer preko Kölna, Nürnberga, Dunaja, Budimpešte, Belgrada, Soluna do Aleksandrije. Ta preložitve proge se utemeljuje s spori z Italijo in s tem, da polet preko Nemčije in Srednje Evrope omogoča boljše izrabo, kakor preko Italije.

Dunajska vremenska napoved. Počas se bo razjasnilo. Ponoči bo mraz.

Konferenca v Haagu, Londonu in Zenevi, ki so se hitro vršile druga za drugo in s tem povzročile, da se je notranja politika zanemarljivo, kakor tudi prevelika častihlepnost Tardieuja, so povzročile, da je kronični konflikt v vladi postal akuten. Najakutnejši je postal konflikt med finančnim ministrom Cheronom in finančno komisijo. Tardieuju se je že pred tednom svetovalo, naj Cherona še pravočasno od strani iz vlade, preden bi kriza finančnega ministra potegnila za seboj ves kabinet. Zato je tudi Tardieu v petek popoldne hitro prišel iz Londona, da krizo odvrne še v zadnjem trenutku. V soboto in nedeljo se je res zdelo, da se je Tardieuju še zadnjič posrečilo, zlomiti trdovratnost Cherona in rešiti položaj. Včeraj pa je Tardieu v svojo nesrečo zbolel na španski boleznijo in je moral ostati v postelji in ker so mu zdravniki za dva dni odsvetovali vsako politično delovanje, ni mogel več rešiti položaja v zbornici. Intrasingentno stališče finančnega ministra, njegov reakcionarna davčna politika, njegov odpor proti začasnim socialni reformi so zapечатile usodo kabineta. Tardieu je padel radi finančnega ministra, ki je bil že dolgo spolika v njegovem kabinetu.

Doumergue pričel konzultacije

Pariz, 18. febr. U. Dočim išče predsednik republike Doumergue v nešteti političnih razgovorih naslednika za Tardieuja, izjavlja že sedaj Poincaré v »Intransigent«, da nikakor ni pripravljen prevzeti ta posel. V resnici propagira gotovi politični krogi Poincaréjevo kandidacijo. Poincaré je danes izjavil, da se še ne čuti dovolj zdravega, da bi mogel zopet prevzeti bremena ministrskega predsedništva. Razen tega položaj ni tako kritičen, da bi njegov patriotizem moral potisniti v stran vsa druga uvaževanja.

Socialistična frakcija izjavlja, da je bila z včerajšnjo nezaupnico potisnjena v manjšino vsa reakcionarna Tardieujeva vlada. Socialistična stranka je slej ko prej pripravljena, sama na vodilnem mestu prevzeti odgovornost. Podpirala pa bo tudi odločni levičarski kabinet, ki bi ga sestavila radikalna stranka in ki bi z izrazito levičarsko večino mogla izvesti politiko reform in miru.

Skupina socialistične in radikalne levice (Franklin Bouillon) je izjavila, da bo podpirala samo tako vlado, ki bo: 1. na londonski pomorski konferenci zastopala stari program varnosti in neodvisnosti Francije in 2. ki se bo borila proti gospodarski krizi in draginji z izdatnimi davčnimi olajšavami. Tako politiko pa more voditi samo koncentracijska vlada, ki bi obsegala vse francoske republikance.

Skupina levih republikancev, kateri pripada Tardieu sam, je Tardieuju ponovno izrekla svojo zaupnico in zahteva, da se Tardieu vrne na krmilo. Izjavila je, da je po mnenju republikancev mogoča samo večina tako zvane »republikanske sloge«, tako kakor jo je zbral Tardieu okoli sebe.

Francoska kriza in londonska konferenca

London, 18. febr. AA. Tukajšnji krogi smatrajo, da bo zaradi demisijske francoske vlade nastal na londonski pomorski konferenci v vprašanjih, ki se tičejo direktno Francije, začasen zastoj. Francoski zunanji minister Briand je odgodil svoj povratek v London in možno je, da se vrne v Pariz tudi Leygues. Konferenca bo razpravljala o raznih vprašanjih, na katerih Francija ni direktno interesirana. Na ta način bo konferenca lahko nadaljevala svoja dela in počakala na rešitev francoske ministrske krize.

pretep samo s tem, da so nasprotnika lečili kvestorji. Ko je ministrski predsednik Ljapčev v svojem odgovoru odklonil parlamentarno anke-to, ki so jo predlagali agrarci, ker sodna preiskava še ni končana, je zopet prišlo do nemirov. Demokratiški poslanec Stojlov je dejansko napadel agrarnega poslanca Bajeva. Samo s tem, da so v zadnjem trenutku stopili vmes socialni demokrati, se je mogel preprečiti dejanski pretep.

Nova stranka v Angliji

London, 18. febr. U. Po večtedenskem političnem boju je danes lord Beaverbrooke oznanil v »Daily Express«, da je ustanovil lastno United stranko. Izjavil je, da so do sedaj obstoječe tri stranke končno nekaj našle, česar odklonitev jih brez izjeme združuje, to je politika svobodne trgovine v notranjosti angleškega imperija. Dalje je izjavil, da razpolaga z več kot 200.000 pritrilnimi izjavami iz vseh slojev naroda.

Moričem Kutjepova na sledu?

Rim, 18. febr. AA. Po vestih iz Pariza, ki na njih ni bilo moči preveriti, je policija že identificirala osebo, ki so odpeljeli generala Kutjepova. Gre za tajne agente sovjetske policije. Njihova aretacija je pred duri.

Praški nadško o boljšeizizmu

Praga, 18. febr. U. »Venkov« objavlja razgovor s praškim nadškofom dr. Kordačem o verskem preganjanju v Sovjetski Rusiji. Dr. Kordač označuje boljšeizem kot zmago zmotne nemške filozofije, posebno Hegla, nemškega katoliškega socializma in sploh vsega liberalnega duha v zapadni znanosti nad rusko narodno dušo. Dočim se v Nemčiji in na zapadu zelo razlikuje med teorijo in prakso, je to ruski narodni duši popolnoma tuje. Pri Rusih je pot od glave do srca in dalje do pesti mnogo krajša, kakor pri Nemcih ali Francozih. Boljševizem ni torej nič drugega kakor usodni sad nemške in zapadne filozofije sploh. Da se v Rusiji preganja vera, se ne more tajiti. Kot edino pomožno sredstvo je dr. Kordač označil rimsko katoliško cerkev. Samo pravo krščansko more rešiti Rusijo boljšeizmskega duha.

Avstrijske ustavne težave

Dunaj, 18. febr. U. Konferenca načelnikov parlamentarnih frakcij se je posvetovala danes o prilagoditvi parlamentarnega poslovnega reda na novo ustavo. Iz številnih parlamentov drugih držav hočejo sestaviti možnost, kako naj vlada posluje pri zaupnicah. Če bo v bodoče vlada ali kak član vlade hotel izid glasovanja združiti z zaupnico, mora to v bodoče predsednik poslanske zbornice pred začetkom glasovanja naznaniti.

Vprašanje avstrijske zvezne himne utegne na četrtkovni seji narodnega sveta povzročiti pravo kabinetsko krizo, če bo vlada vztrajala pri tem, da z zakonom proglasi Heydnovo himno s Kernstockovim besedilom za zvezno himno potom parlamentarnega sklepa. V političnih krogih se čuje, da bi Velenec v tem primeru stavil predlog, naperjen proti lastni vladi, da se Heydnova himna z besedilom »Deutschland über alles« proglasi za uradno zvezno himno. Pri tem računajo, da bo močna socialna demokratska opozicija glasovala z njimi, s čimer bi vladni predlog prišel v manjšino.

Mednarodna podonavska razstava l. 1931

Dunaj, 18. febr. U. Na Dunaju bo poleti 1931 v proslavo stoletnice obstoja donavske paroplovne družbe mednarodna podonavska razstava, katere se bodo udeležile Nemčija, Avstrija, Čehoslovaška, Madjarska, Jugoslavija in Rumunija. Razstava bo pokazala razvoj kulturnega in gospodarskega življenja na Donavi, promet in pomen paroplovbe na Donavi ter pokrajinske lepote Donave. Središče razstave bo v dunajskih mestnih skladiščih ob donavskem pristanu.

Krvave predsedniške volitve v Braziliji

Rio de Janeiro, 18. febr. AA. Tekom sedanjih volivne borbe je bilo 11 oseb ubitih, 34 ranjenih. Volivna agitacija za predsedniško mesto se bliža vrhuncu. Zato je pričakovati nadaljnjih neredov do dneva volitve, to je do dne 1. marca.

Belgrajske vesti

Belgrad, 18. febr. e. Tekom današnjega dne je nastopila v Belgradu velika sprememba temperature in je padal gost sneg.

Belgrad, 18. febr. e. Naša trgovska mornarica je naročila v angleških ladjedelnicah tri nove parobrode v skupni tonazi 18.148 ton.

Belgrad, 18. febr. e. Jutri se vrši pred tukajšnjim trgovskim sodiščem razprava zaradi konkurza Gostilničarske banke v Belgradu. Gostilničarska banka ponuja svojim upnikom 50 odstotno izravnanje.

Belgrad, 18. febr. AA. Ministrstvo trgovine in industrije je na predlog obrtniške zbornice v Belgradu proglasilo za neesferice (nedruštvene obrti) niz obrti v Bosni in Hercegovini ter v Južni Srbiji, zatem pletarsko obrt, pokrivanje hiš, izdelovanje lesenih predmetov, izdelovanje kozmetičnih predmetov, napisnih imen, omotov in kuvert iz papirja itd.

Zagrebske vesti

Zagreb, 18. febr. a. Ban savske banovine dr. Silović je odpotoval v Belgrad, kjer ostane tri dni.

Zagreb, 18. febr. a. Danes se je mudil v Zagrebu šef centralnega presbiroja Marijanovič, ki se vrne zvečer v Belgrad.

Zagreb, 18. febr. a. Snovi se je vršil v Zagrebu sestanek staršev gornjegrajskih gimnazijcev. V gornje grajsko gimnazijo hodi namreč okoli 500 dijakov, za katero število gimnazija že davno nima dovolj prostora. Na tem sestanku staršev se je osnovalo društvo, ki ima namen, da skrbí za zgradbo nove gimnazije, ali da preskrbi gimnaziji potrebne prostore. Prisotni so se obvezali, da bodo vsi po svojih močeh plačali v fond za zgradbo nove šole.

Zagreb, 18. febr. a. Zagrebski sejem ima v najemu prostore za svoje razstave samo do leta 1931. Zato je vodstvo »Zagrebačkega zbor« poslalo mestni občini prošnjo, v kateri se naproša zagrebska občina, da ji podari zemljišče. Zagrebski zbor se obveže zgraditi na dotičnih parcelah stavbe, ki bodo v arhitektonskem soglasju z okolico.

Zagreb, 18. febr. a. Danes zjutraj ob 10 je skočil iz 4 nadstropja Anton Fischer, star 43 let. Ze lanske leto je poskusil samomor. Pri padcu si je zlomil obe nogi ter dobil težke notranje poškodbe in je kmalu nato umrl.

Slovenske čipke na mednarodni razstavi v Kodanju

Ljubljana, 18. februarja.

Kodanj je glavno mesto države Danske in eno največjih mest severne Evrope. Leži ob vходу v Baltičko morje in obvladuje velik del trgovine. Prav zato bo imela razstava hišne industrije in umetne obrti, ki se vrši tam meseca marca, prav velik pomen. Nanjo je bila povabljen tudi Jugoslavija. Poleg hrvatskih vezenin bodo tam razstavljene tudi slovenske čipke.

Slovenske čipke! O orientalskih ženah pripovedujejo, da tkejo preproge tako, da položijo vanjo svojo dušo, vse, kar jim je na srcu in kar bi rade povedale svetu, vtikejo v preproge. Za slovensko ženo velja nekaj podobnega: izraz njene duše, njenega visokega umetniškega čuvstvenosti so čipke: belo, snežno blago, tako, ki



Pokojni Iv. Vogelink

mora v človeku vzbuditi občutje marnosti in domačnosti. Ornamentalika slovenskih čipk je krasna, poetična, delo samo pa je skrbno izvedeno.

Na Slovenskem je čipkarstvo že prastara hišna obrt. V ljubljanskem muzeju je star vzorec slovenskih čipk, v katerega je vpletena letnica 1577. Torej že v šestnajstem stoletju se je čipkarstvo gojilo na Slovenskem, gotovo pa še prej. Pa tudi danes je čipkarstvo na Slovenskem zelo razvito, bolj kakor se splošno misli. Mnogo, drugače gospodarsko pasivnih krajev najde postranski zaslužek v čipkarstvu. Tako v Zireh, Zeleznikih, Polhovem gradu, Horjulu, Kamni gorici, na Jesenicah, Prevaljah itd. Pozimi, ko miruje poljsko delo, najdejo žene in dekleta zasluzek v čipkarstvu in dasi ta res ni bogve kako velik, vendar jim pride zelo prav, vsaj oblečijo in obujejo se lahko spomlad s tem, kar so si prikupile pozimi. Skupno pa pride denar, ki ga Slovenija iztrži za čipke prav tudi vsemu našemu narodnemu gospodarstvu.

Dasi je čipkarstvo pri nas že zelo staro in je v teku časa doseglo gotovo visoko stopnjo in se izpopolnilo, je šele sistematično gojenje in šolanje čipkarstva v novejšem času pridobilo slovenskim čipkam tudi ugled na mednarodnem trgu. Sistematično se goji čipkarstvo pri nas približno 20 let. Centrala za naše čipke je bila poprej na Dunaju. Odtam so se naše čipke pod bogve kakimi označbami izvažale na mednarodni trg, obratno pa je Dunaj tudi organiziral po naših krajih čipkarske šole, ki so imele znatne uspehe. Po prevratu in razpadu Avstro-Ogrske je prevzel organizacijo našega čipkarstva Osrednji državni zavod za pospeševanje ženske domače obrti.

Glavni problem slovenskega čipkarstva je bil in je še, da se častno uveljavijo na mednarodnem trgu. To je, da postanejo slovenske čipke v svetu znane in da si pridobijo ime. Moramo reči, da se je to deloma že posrečilo, vsaj dva velika uspeha je doseglo slovensko čipkarstvo. Na mednarodni razstavi v Barceloni so slovenske čipke dobile najvišje priznanje: Grand Prix. In to kljub temu, da je umetniški aranžer pri aranžiranju našega oddelka na razstavi mnogo bolj pazil na zunanjo dekorativnost in je zato zapostavil čipke. Zeleti bi bilo, da se ta napaka v Kodanju ne bi več ponovila.

Drugi veliki uspeh slovenskih čipk je bil, ko jih je dobila v dar nizozemska prestolonaslednica Julijana. Naš generalni konzul v Haagu zatrjuje, da se je nizozemska princesa med vsemi darovi, ki jih je prejela, še najbolj razveselila slovenskih čipk. Taki uspehi polagoma pridobivajo svet za naše čipke.

Po svetu sedaj najbolj slovijo belgijske čipke. Te čipke imajo tradicijo na svetovnem trgu, moramo pa vedeti, da so naše čipke prav gotovo boljše, finejše izdelane in umetniško pomembnejše. Sicer pa se pod imenom »belgijske« čipke gotovo proda tudi mnogo naših.

Cepprav je bila organizacija našega blaga za kodanjsko razstavo zelo hitra, vendar tvorijo slovenske čipke, ki so bile poslane v Kodanj, popolno celoto. Ministrstvo za trgovino je poslalo Osrednjemu zavodu za žensko domačo obrt brzojavno depešo, s katero ga vabi na razstavo v Kodanj. Po dovoljenju banske uprave je Osrednji zavod takoj poslal zbirko čipk, vredno 89.000 Din, v Zagreb. Prevoz do Zagreba plača zavod sam, od Zagreba do Kodanja in po razstavi nazaj pa ministrstvo. Blago je sedaj že na poti. Razstava v Kodanju se vrši meseca marca. Zbirka slovenskih čipk je urejena tako: v enem delu je merkantilno blago, ki se izdeluje v množinah, drugi del pa obsega umetniške izdelke z nacionalno noto. Čipke so zastopane v vseh vrstah: od najpreprostejših do najfinejših. Zelja Osrednjega zavoda je, da bi imele slovenske čipke poseben oddelek na razstavi. To je razumljivo iz trgovskih ozirih, da bi vzbudile pozornost trgovcev. Zakaj po navadi so dosedaj služile naše čipke na razstavah le za okrasje.

Posebno važni so starejši tipi čipk: samo solidno blago, ki ga posebno iščejo v severnih državah. Te čipke se odlikujejo s posebno ornamentiko, v kateri je specialno naša nacionalna nota. Novejše čipke imajo tudi srbske, hrvatske, dalmatinske motive v svojih ornamentih. Naše čipke morejo uspeti pred svetom le, če bo v njih nekaj tipično našega. Zakaj francoskega in nemškega

blaga je v svetu dovolj in tujina tega ne bo iskala pri nas. Sedaj že delajo naša dekleta tudi po predlogah, ki jih pripravljajo domači umetniki. Med čipkami, ki gredo na razstavo v Kodanj, moramo omeniti posebno krasno delo: »slovenski pušeljce«, ki ga je napravila nadarjena čipkarica Marija Reven. Poleg čipk samih bo na razstavi tudi album slik, tiskan v nemškem jeziku, kar bo propagando še dvignilo.

Čipke so ali šivane, klekljane ali mrežene. Šivanih čipk pri nas ne delajo, pa tudi mreženih le malo. Slovenski čipkarstvo stremi za dvema ciljema: da doseže tehnični in umetniški višek. K temu bo predvsem pripomoglo delo, ki ga vrši Osrednji zavod in pa čipkarske šole. Zanimivo je, da oni kraji, kjer so imeli čipkarske šole, izdelu-



Božo Račić

jejo mnogo boljše čipke, kakor pa oni, kjer jih ni in kjer se jih celo branijo. Preveč razširiti pa se čipkarstvo zopet ne sme, zakaj potem bi vrednost naših čipk padla in bi našim ženam ne donosale več primerne zaslužke. Kodanjska razstava je lepa prilika, da se dosežejo zveze neposredno s trgovci, zakaj dosedaj so te bile le po prekupčevalcih. Zeleti je tudi, da se doseže stalna prodaja v inozemstvu. V odboru, ki bo predstavljal Jugoslavijo na kodanjski razstavi so: gospa Frangeš, svakinja ministra dr. Frangeša, trgovinski minister Jurj Demetrovič ter aranžer Jaša Grgašević.

Naše čipke bodo na razstavi v Kodanju prav gotovo vzbudile pozornost, saj so dosegle svetovno kvaliteto.

Končno ne smemo še opustiti omenjati velikih zaslug, ki si jih je pridobil za krasni razvoj našega čipkarstva Osrednji zavod za pospeševanje ženske domače obrti pa zaslug obeh njegovih ravnateljev, bivšega g. Ivana Vogelinka in sedanjega g. Boža Račića. Dosedanji uspehi slovenskih čipk so obenem tudi njuna zasluga.

Zgrevan grešni k

Ljubljana, 18. februarja.

Druga razprava se je danes vršila pred senatom ljubljanskega sodišča proti Ivanu K., ki je osumljen tatvine perila, obleke in srebrne ure.



Obtoženec, rojen v Gradcu, pristojen v Skofjo Loko, je opisan v krzenskem registru kot delomrnez, vlačugar, tat iz navade in ima že nešteto kazni za seboj. Govori samo nemško in odgovarja na vprašanje plaho in bedno, kakor je bila bedna vsa njegova mladost, vse njegovo življenje. V njegovem obrazu je neka izrazita trudnost in onemoglost, ki je lastna vsem onim, ki vedo, da nimajo ničesar več pred seboj. Je tip pravega skrušenega grešnika, ki priznava vse, le za kakšno drobno bilko se še krčevito oprijemlje in noče, noče popustiti...

Obtožnica mu očita, da je vlomil v podstrežje neke hiše v ulici Stare pravde in ukradel več kosov obleke in perila ženi hišnika Žiberta. Skesano priznava vse, le tega priznati noče, da bi bil vlomil v podstrežje. Trdi, da so bila podstrešna vrata odklenjena — to je tista bilka, za katero se blodno oprijemlje in misli, da mu bo olajšalo kazen.

Zagovornik dr. Fetič predlaga, naj se upošteva kot olajševalna okolnost dejstvo, da je obtoženec nezakonski sin brez prave vzgoje, bolan, za vsako težje delo nesposoben, vsled česar je bil po vsakokratni kazni vedno znova prisiljen, da krene na stero pot...

Sodba: 3 leta težke ječe (robije), po preteku kazni bo moral iti v prisilno delavnico.

Ne mučite svojih otrok z ribjim oljem
Mesto ribjega olja dajajte Vašim otrokom

JEMALT

ki ima zelo prijeten okus in voni in ga otroci jemljejo z največjo slastjo kot kako sakičico.
Dobiva se v vseh lekarnah

Slovesnost v Trziču

Tržič, 16. februarja.

Lepo svečanost smo imeli preteklo soboto. Pred cerkvijo sv. Andreja, ki ima ves prenovljen stolp, sta bila slovesno blagoslovljena dva nova bronasta zvonova. Slovesnost se je izvršila tako svečano, kot se sploh v Tržiču vse cerkvene slovesnosti vršijo. Na okrašenem vozu sta bila zvonova pripeljana s kolodvora ob zvokih tržiške godbe in ob pritrkavanju zvonov farne cerkve in cerkve sv. Jožefa. Iz zvonika sv. Andreja je pa mlo klical edini zvon svoja bratca v svojo družino. Prostrani prostor pred cerkvijo se je v hipu napolnil z meščani, zapel je cerkveni moški zbor, spregovoril je domači g. župnik, po blagoslovitvi sta pa bila zvonova v nekaterih minutah že v zvoniku, ker je bilo za to že vse naprej pripravljeno. Zvonova sta bila ulita v Ljubljani in pojeta res v polno zadovoljnost. Opazili smo pri blagoslovitvi posebno odlične botre. Sicer je g. župnik v nagovoru omenil, da bi bil moral pravzaprav povabiti kar slehernega župljana za botra, ko je k velikim stroškom prispevala tako požrtvovalno vsa župnija, a izbrani botri so imeli še posebno zastopstvo. Patronat, ki Tržiču ne izbira samo župnika, ampak podpira vedno tudi cerkveno gospodarstvo, je zastopal g. Leo Gassner. Mesino obično, ki je nosila glavne stroške za popravo stolpa sv. Andreja, je predstavljal g. župan Ivan Lončar. Visoko družino g. barona Borna, ki izkazuje župni cerkvi naklonjenost z električno razsvetljavo, je kot kumica zastopala ga. baronica Born. Številne tržiške dobrotnike je zastopala najbližja sosedka sv. Andreja ga. Anka Polakova. Kumovala sta tudi oba cerkvena ključarja, g. ravnatelj Ivan Pehare in g. tovarnar dr. Kozma Ahačič, ki sta ob novih zvonovih pač lahko bila tudi vesela svojih prizadevanj in sloge Tržiča, katera je cerkvi sv. Andreja v zadnjem času posvetila toliko po-

Prve posledice



prehlada so hripavost in kašelj. Te neprijetne pojave odstranite brzo s

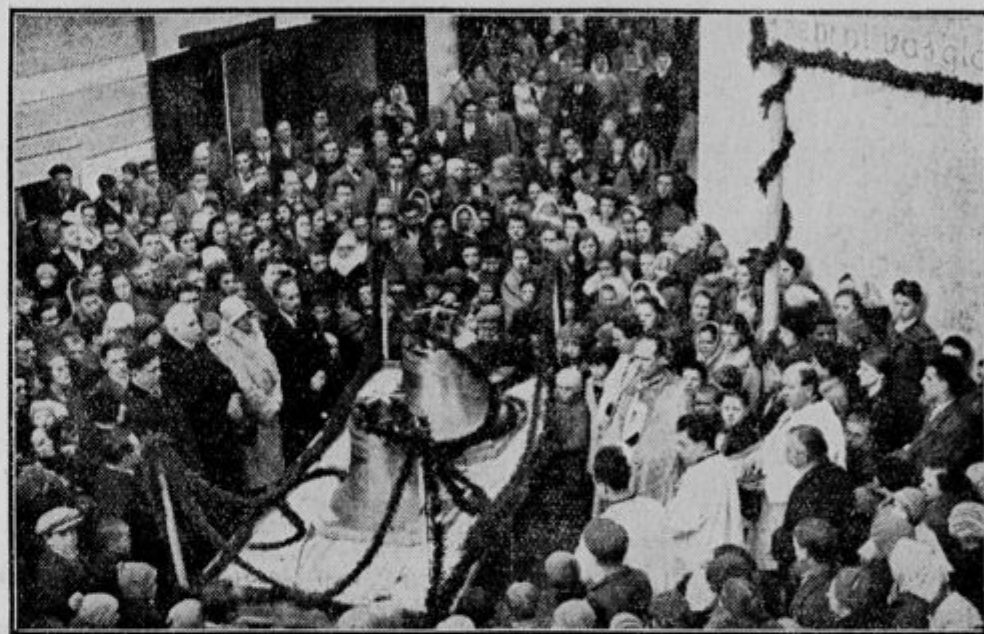
KRESIVAL

žrtvovalnosti in pozornosti. Naj lepi zvonovi označajo vedno Bogu čast, Tržiču pa mir in slogo!

Obletni spomin kronanja svetega očeta smo obhajali v nedeljo s slovesno službo božjo. Na povabilo župnega urada so se te slovesnosti udeležili tudi zastopniki uradov in oblasti, podobno kot na državne praznike. Prav, da ni šla ta slovesnost tihlo mimo nas, posebno letos, ko se mnogokrat obrača ves svet k skupnemu očetu v Rim.

Smrtna kosa. V nedeljo smo pokopali g. Janca Globočnika, sosedo župne cerkve. Umril je naglo, a na smrt je bil vedno pripravljen. Z njim smo položili zopet enega izmed tistih k počitku, ki je deloval pri našem prosvetnem društvu sv. Jožefa že od ustanovitve. Društvo mu je lepo izkazalo vse časti. — V ponedeljek smo pa spremili na pokopališče g. Sebastijana Lassnika. Ta je bil odličen zastopnik starih tržiških lovcev. Naj počiva v miru!

Zenimo se pa ne posebno. Januarja doma sploh nobene poroke ni bilo. Je pač dolg predpust in Tržičani raje čakamo tistih letnih časov, ko je več nageljnov na razpolago.



Na levi strani stoje botri: Leon Gassner, baronica Born, ravnatelj Pehare, župan Lončar, Anka inž. Polakova, tovarnar dr. Kozma Ahačič.

Sin in njegova mati

Vlom pri Bahovcu na Vidovdanski cesti.

Ljubljana, 18. februarja.

Pred malim senatom tukajšnjega deželnega sodišča se je vršila danes kazenska razprava proti M. Razbergerju, kleparskemu vajencu, ki je osumljen, da je dne 2. februarja t. l. vlomil v zaprte pisarniške prostore trgovca Bahovca na Vidovdanski cesti in si prisvojil v gotovini 2350 Din in še nekaj drugih malenkosti.

Obtoženec napravi vtis inteligentnega, a dokaj lahkomišelnega fanta. Vse indicije govore proti njemu, tako predvsem dejstvo, da je omenjenega dne izročil materi 500 Din s pripombo, da je dobil plačo pri svojem mojstru, kar pa se je izkazalo kot neresnično. Fant spočetka odločno in samozavestno taji, da bi bil v kakršnikoli zvezi s tem vlomom. V svojem zagovoru zaide v razna protislovja, ki le še povečajo sum in obremenjujejo njegovo krivdo. Tudi kazenskemu registru obtoženčevega imena ni neznano: fant je bil svojčas kljub svoji mladosti že gost prisilne delavnice v Stari Gradiški.



Kot soobtoženka je bila klicana pred senat njegova mati, žena mehanika, s katerim pa živi že dve leti ločeno. Dolgoletno trpljenje in beda se ji zrcalita na obrazu in težko se dojmi človeka, ko jo vidi stati tako — vse skrušeno in ubogo poleg sina. Koliko tragike je v tem prizoru: mati in sin, postavljena pred neizprosno strogost paragrafov in zakonov; mati in sin, med njima komaj še slutena vez spominov in davne otroške ljubezni — ter globok, globok prepad življenja...

Obtoženčeva mati je osumljena, da je vedela za izvor denarja, ki ga ji je nekega dne izročil sin in si tako obremenila vest s težo skrivde. Na vprašanje sodnika priznava, da ji je sin izročil zadevno vsoto 500 Din, brani pa se prepričevalno in med komaj zadrževanim lhtenjem očita, da bi bila količnik slutila, da si je sin ta denar na nepošten način pridobil. Verjela je, da je sin dobil

denar od mojstra, ki mu baje ni redno plačeval zaslužka.

Poklicana priča, kleparski mojster S. izjavi, da obtoženec od njega ni imel tistega dne ničesar prejeti in mu zato tudi ničesar dati ni mogel. Ne pove v bistvu nič novega, a tisto malo, kar izpove, je za obtoženca, katerega samozavest vidno plahni, porazno dovolj. Poparjenost, skrb in strah se stopnjema menjavajo na njegovem obrazu. Še zdaj zdaj znova zatrdi, da je nedolžen, a njegov glas postaja pod tezo dokazov čedalje bolj nesiguren...

Poseben videz utemeljenosti obtoženčeve krivde napravi izpoved priče, ki je že pred preiskovalnim sodnikom izjavila, da je že opoldne na dan vloma obtoženec stopil v trgovino, kupil neko malenkost in se obnašal pri tem tako čudno, da se ji je takoj sumljivo zdelo. Nedvomno si je R. že takrat zasnoval načrt za vlom. Obtoženec zanika tudi to in trdi, da ni bil v trgovini.

Posebno poglavje v tej kazenski razpravi zavzema corpus delicti na sodni mizi — kitara. Obtožnica mu očita, da je tudi ta instrument prišel usodnega dne na nepojasnljen način v obtoženčovo last. Obtoženec je izjavil, da mu je kitara podaril neki B., ki jo je baje ukradel svojim staršem.

Ker dve priči nista prišli, — sestra trgovca Bahovca, ki se nahaja tačas v bolnici in kleparski mojster V., ki se nahaja v Kranju — se je kazenska razprava proti R. preložila.

Ovira na progi

Ljutomer, 17. februarja.

V petek, dne 14. t. m., okrog 7 zvečer pred prihodom osebnega vlaka iz Zerovince proti Ljutomeru je zlobna roka položila preko proge ob križišču prejšnje oblastne ceste s progo železno cev, ki je bila ob progi. To cev je ob obeh zunanjih straneh proge založil s kamenjem, da bi kolesa lokomotive cevi ne vrgla s tračnic in da bi vlak lažje iztiril. Nadalje je položila na progo najbrže ista zlobna roka ob istem času ca 15 cm debelo soho, na kateri je bila pričvrstena svarilna tablica »Pazi na vlake«. Ker službeno osebe prihajajočega osebnega vlaka ni opazilo nič sumljivega v temi na progi, je vlak vozil nemoteno do mesta, prevozil cev, jo zmečkal, ležečo soho pa je vlekel s seboj skoro nad en kilometer, nakar se je soha med kolesi prelomila. To je povzročilo sunek. Strojnik je vlak takoj ustavil, odstranil ostanke navedenega predmeta in po malem prestatku vozil dalje. Zasedovanja za storilcem so v teku. K sreči se ni zgodilo nič, sicer bi bilo lahko prav usodno, kajti v bližini Zerovince proti Ljutomeru vodi skozi dolino kakih 10 metrov visok nasip. Če bi vlak tod iztiril, bi se seveda ves vlak zakotalil v dolino ter bi bilo lahko mnogo človeških žrtev in materialne škode. Tudi če je bila to samo obsejnost, zasluži strogo kazen.



OB DEŽJU, VETRU IN SNEGU NIVEA-CREME

Veter in slabo vreme, mrzota in vlažnost odvzamejo Vasi koži trajno za kožo važne hranilne sestavine in pospešujejo s tem prerano naziranje obraza. Vaso kožo pa potrebuje svetloca zraka. Tu Vas varuje NIVEA-CREME pred neugodnimi vremenskimi vplivi. — Samo NIVEA-CREME vsebuje EUCERIT. — Ta odvaruje nežno kožo stalno osušena in prepreči nastajanje gub in rug. Doro po 3.—, 5.—, 10.— in 20.— D. Tule po 9.— in 14.— D. NIVEA-CREME pronicljivo v kožo in ne ostavlja blešča.

Razpošiljalnica za Jugoslavijo:

Jugoslav. P. Beierderi & Co. d. z o. z.
Maribor - Mljska cesta 56

Koledar

Sreda, 19. januarja: Julijan spokornik.

Osebnosti

— Ban dravske banovine g. inž. Dušan Serbec odpotuje prihodnje dni službeno in odpotuje zato v petek 21. t. m. običajni sprejeti.

— Poroka. Dne 17. t. m. se je poročil g. Traven Lovrenc, učitelj v Trbojah, z gđ. Marijo Starmanovo iz Šiške. Mlademu paru obilo sreče!

— Izpit za čin aktivnega strojnega podpornika je napravil vodja 2. razr. Franjo Čič.

— Iz vojaške službe. Po službeni potrebi so odrejeni za nadzornika inženjerskega materiala in sicer: drinskega skladišča nižji voj. uradnik III. razr. inženjerske tehnične stroje Viktor Drusani; kosovskega skladišča nižji vojni uradnik III. razr. inž. tehn. stroje Josip Slamberger; šumadijskega skladišča nižji voj. uradnik I. razr. inž. tehn. stroje Rudolf Vondraček in za nadzornika inž. materiala moravskega skladišča nižji voj. uradnik III. razr. inž. tehn. stroje Ivan Kamensk.

Novi grobovi

— V Ljubljani je včeraj zjutraj v krogu svoje družine v Masarykovi ulici 58 umrl kovinski strugar g. Jožef Kordin, brat Marijanskega prefekta g. dr. Kordina. Drugi med 4 se živčnimi brati pa je znani delavec v kršč. delavskih organizacijah. Naj jih tolaži ljubi Bog!

— Umrla je v Podbrezjah na Gorenjskem v visoki starosti 85 let Ierzija Jeglič iz znane Jegličeve rodbine. Bila je globoko verna ter je dolgo vrsto let skrbela za opešavo domače farne in podružnične cerkve na Trboju.

— V Sečiku, župnija Smarino pri Litiji, je umrl posestnik Anton Lavrič. Bil je kremenit značaj, odločen katoliški mož, zato je užival splošno zaupanje. Okrog 80 let je bil občinski odbornik v Litiji, pri hranilnici in posojilnici ter kmetijski zadrugi v Smartru pri Litiji pa je bil odbornik od ustanovitve do svoje smrti. Pogreb bo v četrtek dne 20. t. m. ob 14h zjutraj v Jablanici.

— V Boh. Bistrici je umrla gđna Režika Ravbregar, učiteljica v Novem mestu. Pogreb bo v četrtek ob 11 dopoldne v Boh. Bistrici.

— V Smartru pri Slovenjgradcu je umrl lesni trgovec, industrialec in veleposestnik g. Ferdinand Kanc, star 52 let. Pogreb bo v četrtek ob 11 dopoldne.

— V St. Lovrenca nad Prežinom je umrla dne 17. februarja po dolgi in težki bolezni M. Hrovat, žena posestnika in župana pri Sv. Lovrencu. Pokopina je bila blaga krščanska mati in prijateljica pri vseh, ki so jo poznali. Pogreb bo v sredo dopoldne.

N. p. v m!

Maia kronika

— V Palestino poroma skupina Slovencev dne 5. maja. Posrečilo se je dobiti zelo ugodno zvezo po morju, ki omogoča potet Sirije, Palestine in Egipta za dosedaj najnižjo ceno 8000 Din (skupna spalnica) ali 9700 Din, kabina s 4 posteljami. Izletniki se odpeljejo iz Benetk, Kotorja ter se ustavijo na otoku Krku in se izkrcijo v Bajruto, odkoder napravijo izlet deloma z železnico, deloma s privatnim avtomobilom preko Libanona v Balbek, kjer si ogledajo razvaline Heliopolisa. Iz Bajrute odplovejo v Haifo, odkoder se z avtom prepeljejo skozi Nazaret in Tiberijo v Jeruzalem. Ogledajo si mesto in zopet z avtom pohite na obrežje Mrtvega morja in v Jeriho. Naslednji dan obiščejo univerzo, se podajo na Oljsko goro in obiščejo Betlehem. Četrli dan se peljejo s posebnim vlakom v Jafu in peti dan se zopet vkrcajo v Haifo ter se odpeljejo z ladjo v Port Said. S posebnim vlakom se odpeljejo v Kairo, popoldne z avtobusi do piramid, ki stoje pri kraju Gizeh. Naslednji dan si ogledajo egiptovski muzej, bazare in se z avtobusom vozijo po mestu. Tretji dan se zopet vrnejo v Port Said, kjer se vkrcajo na motorno ladjo Monte Olivija. Ladja pluje preko Neapolja v Genovo, kamor dosepejo 26. maja ob 8 zjutraj. Vsa oskrba na ladji (razen pijače), voznja po morju, voznja Ljubljana—Benetke in Genova—Rakel, izlet v Balbek, štiridnevno bivanje v Palestini dobro hrano in bivanje v provostnem hotelu, dalje trodnevno bivanje v Egiptu, obisk piramid, ogled Kaire, vse vožnje bodisi z železnico bodisi z avtom, vse je obseženo v vsoti 8000 Din (skupna spalnica) ali 9700 (kabina s 4 posteljami). Doselej so taka potovanja stala vedno nad 12.000 dinarjev. Istočasno in z isto ladjo potuje tudi skupina katoličanov iz Porenja v Sveto deželo, zato je tudi glede vodstva preskrbljeno. Priglasiti se je treba v Prosvetni zvezi do 15. marca, kjer se dobijo vse nadaljnje informacije za to potovanje.



so nastajali pol. po katerem prihajajo bolezenske kaži v naše telo OTOKE, ki obiskujejo šolo, gajlaze obvarujejo prehlada, nahoda in influence ANACOT-pastile dr. Wandera. Dobivajo se v vseh lekarnah. Varuje se izdelkov, ki v zadnjem času imitirajo ANACOT-pastile,

— Pokojninska doklada orožnikom. Finančno ministrstvo je dne 13. decembra 1926 odklonilo prošnjo orožnikov, naj bi jim izplačalo dfa-jinske doklade k njihovim pokojninam. Zainteresirani orožniki so apelirali proti tej odločbi na drž. svet, ki je razveljavil odlok finančnega ministrstva in priznal orožnikom pravico do draginskih doklad k njihovim pokojninam. Državni svet se je postavil na stališče, da velja sklep ministrskega sveta od dne 2. februarja 1924, po katerem dobivajo vsi državni upokojenci in upokojenke draginsko doklado, tudi — ženske.

— Ena ne sme v gosilno. Okrožno sodišče v Novem Sadu je pred kratkim obsodilo neko Marijo Bujoša, ki je v neki gostilni kričala protidržavne izjave, na 420 Din globe in pa, da ne sme le o dni obiskati nobene gostilne. Zadržna kazen temelji na novem kazenskem zakoniku, ki dovoljuje sodniku, da po svojem prevdaku izreka še druge postranske kazni. Sodba je že pravomočna. Objavljamo to sodbo v srčni želji kmalu slišati, da se je kaj takega primerilo kakemu pijancu tudi pri nas. To je dobra zavra za pijane rogoviže.

— Izopana cerkev v Splitu. Predsedničnim so neznani vlomilci v Splitu vdrlji v cerkev sv. Frančiška v Splitu. Zvečer, ko je bila cerkev še odprta, so se utihotali v cerkev in se notri poskrili, ko je pa cerkvenik zvečer zaprl cerkev, so se lopovi spravili na delo. Z oltarja Gospe od Začeha so odnesli vso zlatino in dragocenosti, katere je cerkev nabrala v teku dolgih let kot darove vernikov. Škoda je ogromna in računano, da vrednost pokradene zlatine presega 100.000 Din. To so zlati nakit, broške in druge dragocenosti. Ko so lopovi izropali cerkev, so s silo odprli vrata in izginili. Zakristan, ki je zjutraj imel zaradi številnih maš mnogo več dela kakor navadno, je šele popoldne opazil, da je oltar izropan. Policija je takoj poslala svoje ljudi, ki so zaprli že več sumljivih ljudi. Sosedje cerkve tudi pripovedujejo, da so pončji slišali udarce iz cerkve; to je bilo tedaj, ko so vlomilci razbijali vrata. Policija sklepa, da je ta vlom izvršila dobro organizirana zločinska tolpa, ki je celo postavila stražo pred cerkev. Ta drzen vlom je vzbudil veliko vznemirjenje in zgražanje splitskega prebivalstva. Gospa od Začeha se slavi po vsem Primorju in mnogo Dalmatince se zatekajo k njej in ji darujejo zlata in dragocenosti. Splitska policija je obvestila o tej tatvini vse policije v državi in obenem opozorila zlatarje na pokradene dragocenosti.

— Zdravniška zbornica v Zagrebu se ne more konstituirati. Pred nekaj dnevi so se v Zagrebu vršile volitve v zdravniško zbornico za savsko banovino. Za volitve je vladalo med zdravniški veliko zanimanje, zlasti zato, ker bi se morala rešiti neka važna vprašanja. Na običnem zboru pa ni prišlo do soglasja in ni niti ena lista dobila predpisane večine. Zdravniška zbornica javlja sedaj v posebnem komuniqueju, da bo po naredbi o zdravniških zbornicah v kratkem razpisala nove volitve.

— Letalo porušilo hišo. Letalci na letališču v Jasenici pri Mostarju redno vrše svoje predpisane letalske vaje. Ali te dni je le malo manjkalo, pa bi se pri teh vajah ponesrečila vsa družina kmata Antona Cvečkovića v Jasenici. Neki pilot je letel v zraku s šolskim aparatom Brandenburgom. Ravno nad Cvetkovićevo hišo je nastal defekt v njegovem aparatu in pilot je z letalom padel na hišo, v kateri je bila zbrana vsa družina. Hiša se je podrla, vendar pa se njenim stanovalcem ni pripetilo nič hudega in tudi pilot sam je ostal nepoškodovan.

— Čuden pujs in čudno tele. Neki kmet iz osijske okolice je prinesel okrajnemu živinodravniku novorojenega pujsa z dvema trupoma, torej z osmimi nogami in štirimi ušesi. — Kmetu Jakobu Kraču v Indiji pa je krava otila tele, ki ima samo tri noge. Tele je popolnoma zdravo, tehtla 48 kilogramov in kar je glavno: more prav dobro hoditi.

— Električni tok ubi monterja v Zagrebu. V ponedeljek dopoldne se je v Zagrebu na Jelačevem trgu pripetila strašna nesreča. Monter zagrebške mestne elektrarne Branko Strnad je s pomočnikom popravil električno napeljavo v stanovanjih. Strnad je popravil napeljavo najprej v nadstropjih, nato pa še v kleti. Ko je hotela neka služkinja po drva v klet, se ji je mudil strašen prizor. Na tleh je ležal nezavesten in v zadnjih izdihajih mladi Strnad. Prišla je klicati na pomoč, prihiteli so ljudje in pa tudi reševalno društvo, ki je mladeniča prepeljala v bolnišnico. Zdravniki so se trudili, da bi Strnada z umetnim dihanjem obudili k življenju, ali brezuspešno. Zakaj kmalu nato je Strnad umrl. Strnad je bil star 18 let. Njegovo truplo bodo obducirali.

— Uprava smodnišnice v Obiličevem potrebuje pet dr. kemije ali inženjerjev kemije ali kemikov, dalje dva strojna inženjerja, enega nadzornika mehanične delavnice in dva diplomirana kurjača. Predpisno kolkovane prošnje naj se pošljejo upravi smodnišnice na kanele do 1. marca t. l. Pogoji glede plače itd. so razvidni iz službenega vojnega lista št. 6 od 14. t. m., ki je na razpolago

— Osebe, ki trpe na žolčnih in jetrnih boleznih, žolčnem kamnu, preobili tvorbi kisline in napadih protina, uredijo lenivo delovanje črev z rabo naravne »Franz-Josef« grencice. Može zdravniške prakse so se prepričali, da je »Franz-Josef« voda zanesljivo in zelo milo učinkujoče salinično odvajalno sredstvo, ki se more priporočati tudi pri kilah, ranitvi črevesa in prostatici-hipertrofiji. »Franz-Josef« grencica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

pri poveljstvih vojnih okrožij in na vseh orožniških postajah.

— Predupstni dnevi delajo režiserjem naših društvenih odrov velike preglavice. Kaj naj dajo na program, da bodo zadovoljni igralci, občinstvo in društveni blagajnik, se jim pri največji izbiri težko posreči. V razbremenitev jim priporočamo nekaj najboljših burk, komedij: Burke in šaljivi prizori, 18 euodejank; od teh so 4 za mešane, 10 za moške in 4 samo za ženske vloge. Din 18.—, Finžgar: Vse naše burke v enem dejanju, 18 Din. Kakšen gospod, tak sluga, burka iz vojaškega življenja v enem dejanju, 10 Din. Moliere, Scapenove zvijače, komedija v treh dejanjih, 18 Din. Nestroy, Lumpacij Vagabund ali zanikerna trojica, burka v šestih slikah, 18 Din. Moliere, Skopuh, komedija v petih dejanjih, 18 Din. Veseloge in šaljivi prizori, 2 moški in 3 ženske vloge, 16 Din. — Vsi navedeni igrokazi se dobe v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Popoln cenik knjigarnice brezplačen.

Nesreča ne počiva

— Vajenec odrgalo nogo. V Strojnih tovarnah in livarnah na Dunajski cesti v Ljubljani niso težke in hude nesreče preveč redke. Včeraj se je zopet pripetila ena. 18letni vajenec Ivan Gorenc je bil okrog 3 pop. zaposlen pri prevozu težkega železnega obroča. Ta je padel Gorencu na nogo in mu je odrgal nad členkom Bil je takoj poklican reševalni avto, ki je hudo trpečega Gorencu prepeljal v bolnišnico.

Ljubljana

Kaj bo danes?

Drama: Življenje je lepo. A. Opera: Valkira. F. Prosveta Krakovo-Trnovo: Deveti prosvetni večer. Potovanje z Zepelinom okoli sveta. Začetek ob 8. Salezijanski mladinski dom, Kodeljevo: ob 20. uri II. prosvetni večer: Svica, raj Evrope. Predava g. prof. Janko Mlakar. Lekarne: Nočno službo imajo: Dr. Piccoli. Dunajska cesta 6 in Mr. Bakarčič Sv. Jakoba trg 9.

Lep epilog k sijajni razstavi

V dobrem spominu je še sijajno uspela kulturnična razstava v hotelu »Union«, ki jo je obiskalo tisoče in tisoče ljudi. Razstavo je priredilo natakarsko in kuharsko osebje samo in skoro brez vsakih drugih moči ter z veliko požrtvovalnostjo in ljubeznijo do dela. Uspeh ni mogel izostati ter je bil znatno večji in lepši, kakor so prireditelji sami upali. Vrlemu zboru natakarjev in kuharjev je treba k uspehi razstavi čestitati, prav tako pa tudi k najnovejšemu sklepu odbora, da se iz dobička razdeli znaten del v dobre in plemenite namene. Tako bo komite kupil brezdomcem v mestni ogrevalnici 60 večerij, kupil bo pri ljubljanskih javnih kuhinjah 100 kart za kosilo in jih razdelil med revne ljudi ter brezposelne, desetim matim, najpoobrednejšim otrokom bo komite kupil obleke, oziroma čevlje in raznim revnim družinam je komite že kupil večjo zalogo jedil. Dalje so bila obdarovana še tale društva: Društvo »Dom slepih« (predsednik stolni kanonik dr. Tomaž Klinar) prejme 500 Din, »Krajevni odbor jugoslovanskih emigrantov« 500 Din, Klub Primork 500 Din, Zveza delavskih žen in deklet 400 Din, Glasbeno društvo »Zarja« 500 Din, Kolo jugoslovanskih sester 1000 Din (in sicer 500 Din za dečji dom g. Franje Tavčarjeve in 500 Din za potrebe društva), Klub koroških Slovencev prejme 500 Din. Natakariji so se seveda spomnili tudi vseh svojih stanovskih starih veteranov, ki žive v bedi ter jih obdarili. Pri bližem skupen efekt teh daril znaša okoli 8.000 Din. Ta plemeniti sklep razstavnega komiteja zasluži vsestransko odobravanje, zakaj postavil je res lep vzgled vsem drugim sličnim prireditvam.

— Krščansko žensko društvo ima danes v sredo ob 4 popoldne v brezalkoholni restavraciji hotela Union svoje običajno čajanko.

— Cerkevni koncert v Ljubljani. Po daljšem presledku homo imeli zopet cerkveni koncert in sicer v ponedeljek, dne 24. t. m. Priredi ga pevski zbor železničarskega pevskega društva »Sloves« v Ljubljani. Glavna točka programa je staroslovenska slavnostna maša, katero je napisal za soli, zbor in orkester prof. Saša Santel. Santlova slavnostna maša je ena najboljših slovenskih cerkvenih staroslovenskih maš, ki je primerna tudi za koncertno izvajanje. Ima 6 delov. Solistične partije izvajajo operna pevka ga. Ribičeva, operni pevec g. Marčec in baritonist Premelj. Pri orlah sodeluje kapelnik Neffat. Orkester, katerega vodi dirigent Svetel, sestavljajo člani orkestralnega društva Glasbene Matice, opernega in društvenega orkestra.

— Protituberkulozna liga v Ljubljani. Prosimo, da se do nedeljnega izvršitelja vsa naznala na »Protituberkulozno ligo v Ljubljani« na Pokojninski zavod v Ljubljani z označbo »za račun Protituberkulozne lige«. (Početni čekovni račun Ljubljana št. 10.307.) Pokojninski zavod ima svoj tekoči račun pri vseh večjih denarnih zavodih Slovenije. — Odbor.

— Vreme v Ljubljani. Nekoli časa je deževalo, potem je snežilo, pa zopet deževalo. Uspeh na ulicah pa je tisti kakor v ponedeljek — ljubljansko blato. Predavja je padlo 6 mm. Najvišja temperatura +1°C, najvišja +4°C. Barometer je kazal 762,5.

— Motorno kolo v zapornico. Kovač Franc Lampel iz Jarš pri Mostah je imel predvčerajšnjim res smolo. Peljal se je z motornim kolesom domov, pa ni imel luči. Na Suhu je z vso silo zavozil v spuščeno železniško zapornico ter jo razbil. Motorno kolo in motociklist sta obležala na progi. Blizal pa se je tovorni vlak. V zadnjem trenutku je prišlo k železniški čuvaj Košir in potegnil Lamplovo motorno kolo stran, sicer bi se pripetila še večja nesreča. Lampel bo imel še sitnosti: plačati bo moral 500 Din, kolikor trni železnica škodo zaradi ravnotežne zavornice. In borve, če se tej stvari ne pridruži še kaka policijska globa.

— Zlatina je izginila. Kadar greš z doma, nikoli ne pozabi zakleniti vrata za seboj in potegniti ključ iz ključavnice, sicer moreš doživeti, ko se vrneš, še kaj neljubega. Zena mizarja Franca Preka v Dravljah št. 1 se je le napol ravnala po tem navodilu. Zaprla je za seboj vrata, pozabila pa vzeti ključ s seboj. To je nekdo izrazil. Splazil se je v starovanje in pobral iz njega vso zlatino, ki jo je našel: tri zlate prstane, zlato možko verižico, zlate uhanne in lepo broško, na tudi en suknič in rokavice, vse skupaj vredno 1200 Din. Tako škodo more torej povzročiti mala pozabljivost.



**PUSTNA
ZABAVA**
»GRAFIKE«
PUSTNO SOBOTO
1. MAR. V KAZINI

Maribor

— Blagrovala je mariborske žene in evrop-ske sploh znana japonska feministka Kondo-Kawasase Tseneso, ki je v ponedeljek zvečer predavala v Ljudski univerzi (kino Apolo) o moderni japonski ženi. Svoje izredno zanimivo predavanje je pričela v slovenščini ter ga nadaljevala v nemščini. Izvenek je njeno predavanje, ki so ga ponazorjevale skioptične slike, v misel, da je japonska žena moževa sužnja in da morajo biti evropske žene glede odnosa, ki vlada med možem in ženo, popolnoma zadovoljne. Blagrovala jih je, Zlasti zanimivo in poučno je bilo predavanje, ko je govorila o raznih načinih striženja las, ki je v zvezi z različno starostjo japonske žene. Za svoja instruktivna izvajanja je žela japonska feministka huren aplavz poslušalcev in poslušalk, ki so docela napolnile dvorano kino Apolo. Omenjena večera v Ljudski univerzi so se zlasti številno udeležile zastopnice mariborskega ženskega sveta, ki so z nemalim pomilovanjem spoznavale trpko usodo japonske žene.

— Z meddržavno avtobusno progo Maribor—Gračec zaenkrat ne bo nič. Skoraj eno leto je bila v teku akcija, da bi se vzpostavila direktna avtobusna zveza Maribor—Gračec, ki bi omogočala obsejnuju prebivalstvu hitro opravljanje poslovnih zadev tostran in onstran državne meje. Bivše veliko županstvo mariborske oblasti je izdalo tozadevno dovoljenje ter se je uresničenje omenjenega načrta blizilo svojemu cilju. Banska uprava pa je prošnjo mestnega avtobusnega podjetja zakrkat odklonila, ker so morajo še prej urediti medsebojni prometni odnosi.

— Tretjeredna skupščina duhovnikov ima svoj mesečni sestanek jutri ob pol 16 v frančiškanskem samostanu.

— O razvoju mariborske mestne uprave in mestne meje predava dr. Baš. Predavanje se vrši v okvirju rednih strokovnih predavanj, ki jih prireja društvo mestnih uslužbencev.

— Deset ur vdovec. V Gačniku pri Jarenini sta umrla zakonska karl in Marija Schauer. Karl Schauer je bil rojen 4. februarja 1847 pri Sv. Jakobu v Slov. gorah. Njegova žena Marija pa 31. januarja 1843 na Poličkem vrhu pri Jarenini. Celih 54 let sta živela v srečnem zakonu. Zanimivo je, da je deset ur po smrti svoje žene Marije umrl tudi Karl Schauer, ki je bil torej jedva deset ur vdovec, kar je vsakekar redek slučaj.

— Vlom. Neznani rokovačji so vlomili v shrambo mariborskega dvora, se prihitotali do mesa ter se polastili teletine in svinjine, kar je bilo v zalogi in to v dokajšnjih količinah, da je škoda precejšnja. Za spomin so pustili svinjsko glavo. Vlomilci so vdrli skozi železno okno, očividno s pomočjo železnega droga. Ko so odnesli meso, so dozdnevno kanili svojega dobro opravljeni posel z rujnim vinčkom. Vendar pa so jih prepoznali bližajoči se koraki. O dogodku je bila takoj obveščena policija. Prišel je na mesto vloga detektiv Grobin, ki je iskal prstne odtiske, ki se pa radi masne podlage niso dali ugotoviti. Očividno gre za predrzno družbo rokovačev, ker je to že tretji slučaj vlomov v omenjeno shrambo.

— Smrtna kosa. V bolnišnici je preminula v starosti 47 let Rozalija Festin, zasebnica iz Sv. Lenarta v Slov. gorah. Pogreb bo jutri ob 15 na magdalensko pokopališče. — Katarina Weingerl, stara 26 let, Slomčkov trg 16. Pogreb jutri ob 16 iz mrtvašnice na mestnem pokopališču v Pobrežju.

— Splyarski promet na Dravi. K tozadevni notici, ki smo jo pod imenovanjem naslovom priobčili v včerajšnji številki, dodajamo: Na pristajališčih za splave, zlasti v Vuzevici, Vu-hredu, Breznu, Sv. Ožbaldnu, pri Sv. Lovrencu, v Rušah in Zrkoveh imajo lastniki pristajališče postaviti vodna merila (pegel) ter jih vzdrževati v dobrem stanju. Ta merila se morajo ujemati z vodnim merilom v Mariboru ter se morajo regulirati, če se rečna struga spremeni. Postavitve vodnih meril, reguliranje ter določitev točke 0 se vrši po navodilih tehničnega razdelka sreskega načelnika za Maribor levi breg.

— Mariborska I. dekl. meščanska šola je priredila v nedeljo pod okriljem tukajšnjega slov. ženskega društva v Slovenski Bistrici v prid Ferijalne kolonije mladirske predstavo, ki je dosegla zelo lep moralen in gnoten uspeh. Čisti dobiček je znašal 1700 Din. Vsem mero-dajnim činiteljem, ki so pokazali izredno zanimanje za to lepo humanitarno akcijo in ki so pripomogli k lepemu uspehu, se mariborsko slovensko žensko društvo ob tej priliki najpri-srečneje zahvaljuje.

— Nenadoma je preminul včeraj dopoldne v starosti 73 let tukajšnji veleindustrijalec Adolf Himmler, solastnik tukajšnje izvozne veletrd-ke Suppanz, Matheis in drug. Pogreb blagega pokojnika bo jutri ob 17 iz kapele na mestnem pokopališču v Pobrežju.

— Vključenje mestnega pokopališča mariborski katastralni občini. Na iniciativo mestnega pokopališkega odseka je v teku akcija, da se okoliš mestnega pokopališča v Pobrežju po ljubljanskem zgledu (pokopališče pri Sv. Križu) vključi mariborski katastralni občini, za kar govori precej razlogov.

— Slika brezposelnosti. V preteklem tednu je iskalo pri tukajšnji Borzi dela zaposlitve 116 moških in 45 žensk; 87 službenih mest je bilo prostih, delo je dobilo 64 oseb; odpotovalo jih je 14. Koncem tedna je ostalo v evidenci 792 oseb.

— Koncert Mariborske Ljudske univerze. Na povabilo in pod okriljem mariborske ljud-ske univerze bo koncertiral v soboto 8. marca v veliki unionski dvorani pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske pod vodstvom svojega zbo-rovodje opernega ravnatelja Mirka Poliča.

Posodo za kuhinjo

lito, email, ali aluminijasto, jedilno orodje kakor tudi vso drugo kuh. opremo izberete najugodnejše pri »Jeklo«, Ljubljana, Stari trg

Celie

Predavanje o ženi v luči zgodovine, ki ga je govoril na XV. prosvetnem večeru prošli ponedeljek g. p. dr. Roman Tominec, je vzbudilo vseobče zanimanje, tako da je bila dvorana Doma v Samceviški ulici izredno dobro obiskana. Uvodoma sta ga. Mikeln in gdč. Gajsekova z občutjem zapeli dva dueta iz Slavove materske zbirke. Občinstvo je simpatičnega predavatelja nagradilo z obilnim priznanjem. — Iz tehničnih razlogov bo prihodnji ponedeljek odpadlo predavanje g. dr. Stanka Vurika in se bo večer slovenske narodne pesmi vršil šele dne 17. marca t. l. Prihodnji ponedeljek pa bo kat. prosvetno društvo skušalo pridobiti nekega drugega popularnega predavatelja, kar bomo še pravečasno javili.

Umrli je v celjski bolnišnici v ponedeljek, dne 17. t. m. ga. Fani Druško, vdova po podporočniku iz Maribora, stara 40 let. N. v. m. p. l.

Gledališka družina Kat. prosvetnega društva vabi vse svoje prijatelje ter prijatelje zdravega smeha in veselja na splošno g. gledališki predstavi, ki se vrši v nedeljo, dne 23. februarja t. l. ob 4 popoldne v celjskem narodnem domu. Uprizorila bo dr. Dobovškovo najnovejšo burko s petjem in godbo »Radikalna kura«. Vstopnice do bite lahko že danes v Slomškovi tiskovni zadrugi (poleg Marijine cerkve).

Ptuj

Že smo nameravali poročati in se ponasati, da imamo v Ptuj spomladanske dneve. Vselej lepih, solčnih dnevov, smo že pozabili, da živimo v zimski dobi. Le kakšen večer je zapihal nekaj mrzlejši veter, ki pa ni prodrl skozi sukno. Skratka, imeli smo tako prijetne dneve, da o kaki zimi ni bilo niti govora. V nedeljo zvečer pa je prišel nenakrat preobrat. Začelo se snežiti in danes je Ptuj in njegova okolica pokrita z belim oblakom. — In ker nas je spet obiskal sneg, se v petek, dne 21. t. m., vzprijazili v mestnem gledališču igra »Snege«.

Nedeljska razstava kuharskih in ročnih del gojenk »Mladice« je povsem dobro uspela. Ves čas od 8 do 16 je mestno občinstvo ogledovalo krasno pripravljena dela. Gojenke so tudi sklepno priredile v mestnem gledališču nad vse pohvalno izvršile.

Trbovlje

Kmečka veselica. V nedeljo se bo vršila v Društvenem domu kmečka veselica, ki je vsako leto vedno uspela. Za to veselico se zanimajo ljudje in bo velik naval gostov iz raznih krajev. Priprave za veselico so v polnem teku.

Procenti ali dividende se bodo začele deliti v četrtki v rudniškem konzumu za nakupljene živčine in druge potrebščine. Izplačevalo se bo po 3 in pol odstotkov. Rudniki in izplačevalci del dividend več kot 20 let. Tudi trgovci izplačujejo ob novem letu po 1—2 odstotka. Prvo delavsko konzumno društvo pa, ki ima svojo prodajalno v bivši Martincičevi hiši in v Društvenem domu, redno vsako leto izplačuje dividende najmanj po 5 odstotke. Konkurenca med trgovinami je zelo velika in vsak gleda, da ima na zalogi vse stvari na izbiro in sveže blago.

Kranj

Občni zbor francoskega krožka v Kranju se je razvil v ponedeljek radi reše lepe udeležbe in obilnega gradiva v veliko manifestacijo jugoslovanskega prijateljstva do Francije in Francozov. Prisostvovala sta kot gostu g. prof. Prezeli, kateri je zastopal Francoski inštitut v Ljubljani, ter gdč. Dokler, ki je prišla za krožek v Trzinu. Predsednik ju je prisrčno pozdravil, nakar so bila odobrena poročila odborov in odbor je bil razrešen poslov.

Volitev odbora so se vršile na predlog g. dir. Košnika tako, da odpade izredni občni zbor, ki bi se sicer imel vršiti, ko bi bila pravila odobrena. Izvoljenih je bilo 11 odborov, 5 namestnikov. 2 člana nadzorstva in 1 namestnik, vendar funkcija do odobritve novih pravil le petorica odborov in dvojica v nadzorstvu. Odboru pripadajo g. dr. Jane (predsednik), dr. Silar, ravn. Cesenji, Pavšlar in Stempihar, pozneje vskočijo še gospe Sumi in Savnik ter gdca Mally; namestniki bodo gospe Fajdiga ter g. dr. de Gloria in nadzornik Hrovatin. Člana sta g. ravnatelj Košnik in gospe Znidarčič. Namestnik pa g. dr. Kobe.

Po glasni odobritvi spremembe pravil, ki v prvi vrsti odpravlja tehnične napake sedanjih pravil, se bo društvo imenovalo Krožek prijateljev Francije v Kranju in z doslovnim prevodom tudi v francoskem jeziku ter bo v večji meri zamoglo posloovati v smeri razširjenja poznavanja francoskega jezika, naroda in duha, kjer koli le najde prijatelj. Zlasti pa bo skušalo dobiti platformo za sistematsko sodelovanje vseh krožkov med seboj, s francoskim inštitutom in enakimi društvi v celi državi.

Ljubljansko gledališče

Drama:

Začetek ob 20 zvečer.

Sreda, 19. febr.: »Življenje je lepo«. Red A. Četrtek, 20. febr.: »Čvrste za pečjo«. Red B.

Opera:

Začetek ob pol 20 zvečer.

Sreda, 19. febr.: »Valkira«. Red E. Četrtek, 20. febr.: »Švanda dudak«. Red C.

Mariborsko gledališče

Sreda, 19. februarja ob 20: Gostovanje »Sinje ptice«.

Četrtek, 20. februarja ob 20. uri: Gostovanje »Sinje ptice«.

CELJSKO GLEDALIŠČE.

Sreda, 19. februarja ob 20: RADIKALNA KURA. Gostovanje Mariborčanov.

Iz društvenega življenja

Krakovsko-Trnovo. Slovensko katoliško prosvetno društvo Krakovo-Trnovo vabi vse svoje člane ter prijatelje na deveti Prosvetni večer, ki bo drevi v društvenem domu Karunova ulica 14. Na sporedu je skioptično predavanje o poletu s Zeppelinom okoli sveta; predaval nam bo dr. Valter Bohine. Predavanje nam bodo poslušale krasne skioptične slike. Na sporedu je tudi violin solo s spremljevanjem klavirja ter tedenska poročila, katera nam bo podal prof. Anžič. Vstopnice se dobijo tudi v predprodaji pri g. Pogačnikovi, začetek točno ob 8.

Krajevna organizacija jugoslovanskih emigrantov (Orjem) Ljubljana. Opozarjamo člane, da se vrši v četrtki 20. februarja ob 20 izredni sestanek, na katerega naj pridejo vsi in točno.

Radio

Radio med tovarniškim delavstvom.

Radio bi si lahko utrl pot ne le v delavske družine, ampak tudi v delavske obrate same. Dobro razumeno, da matiskateri obrat ni primeren za oddajanje sporeda iz zvočnika, ker je hrup prevelik ali drugačne okoliščine to zabranjujejo. Vendar je Rusija sla v tem pogledu že dokaj daleč. Skoraj vsak obrat je namestil zvočnike po delavnicah in posebne postaje oddajajo med delovnim časom posebne sporede za tovarniško delavstvo. Poleg dnevnih novic in ideoloških ter strankarsko usmerjenih nagovorov, recitacij, prizorov itd. oddajajo tudi lahko glasbo. Pri nas smo od takega radia še zelo daleč, saj bi gotovo vstalo proti njemu polno pomislekov. Vendar je dobro, da to uredbo poznamo in je ne izgubimo iz vida. Lepo uspeši začetek z delavsko uro pač tvori začetek, ki obeta še mnogo prihodnjosti.

Programi Radio-Ljubljana:

Sreda, 19. februarja: Opoldanski program odpade. — 17.30 Koncert radio orkestra: 18.30 Otroški kotiček, radio-telek. — 19.00 Podobe iz slovenske literarne zgodovine, prof. Koblar in g. Lipah, član nar. gledališča. — 19.30 Dr. Leben, francosčina. — 20.00 Viola koncert prof. Ivančiča, pri klavirju g. Osterc-Valljalo. — 21.00 Koncert radio-orkestra. — 22.00 Časovna napoved in poročila.

Cetrtlek, 20. februarja: 12.30 Reproducirana glasba. — 18.00 Časovna napoved, borza, reproducirana glasba. — 18.30 Iz današnjih dnevnikov. — 17.30 Koncert Radio orkestra. — 18.30 O jeziku in jezikih, dr. Bajc. — 19.00 Dr. Ruppel: Srbohrvaščina. — 19.20 Uvod v opero. — 19.30 Prenos ljubljanske opere: Weinberger: Švanda dudak. — 22.00 Časovna napoved in poročila, lahka glasba.

Drugi programi:

Cetrtlek, 20. februarja

Belgrad: 18.00 Zabavna glasba. 20.00 Prenos iz ljubljanske opere. 21.30 Dnevne vesti in vreme. — **Varšava:** 17.45 Koncert solistov. 19.25 Reproducirana glasba. 20.30 Večerni koncert zabavne glasbe. 21.30 Prenos iz Poznanja. 23.00 Plesna glasba. — **Budapest:** 12.05 Koncert radio orkestra. 16.00 Pestrar ura. 17.40 Citraški koncert. 19.30 »Predpustna ženitev«, opera; nato koncert oiganskega orkestra. — **Dunaj:** 11.00 Koncert radio orkestra. 15.30 Koncert radio orkestra. 16.50 Pravljice. 19.00 Veselo gledališče. 20.05 Alessandro Stradella, romantična opera. — **Milan:** 11.25 Reproducirana glasba. 12.30 Koncert radio orkestra. 17.00 Koncert kvinteta iz Torino. 19.15 Večerni koncert. 20.30 Literarna ura. 20.45 Komedija. 21.15 Koncert zabavne glasbe. — **Praga:** 19.05 Koncert orkestra na pihala. 20.00 »Tric«, drama, sp. Leo Lenz. — **Langenberg:** 20.00 Večerni koncert. 21.00 »Pygmalion«, komedija; nato plesna glasba. — **Rim:** 13.00 Koncert radio kvinteta. 17.30 Koncert zabavne glasbe. 21.02 »La Sonnambula«, opera. — **Berlin:** 19.30 Zbirna petje. 20.30 »College Cramp-ton«, komedija. — **Katovice:** 12.40 Mladinski koncert. 16.20 Reproducirana glasba. 17.45 Popoldanski koncert. 20.30 Koncert zabavne glasbe. 21.30 Literarna glasba. 23.00 Plesna glasba. — **Toulouse:** 18.00 Opoldanski koncert radio orkestra. 18.00 Plesna glasba. 18.35 Zabavna glasba. 19.30 Koncert solistov. 20.25 Koncert glasbe iz komičnih oper. — **Stuttgart:** 10.00 Reproducirana glasba. 16.00 Koncert radio orkestra. 19.30 Koncert orkestra na pihala. 20.15 Koncert ogrskih narodnih pesmi. 21.00 »Pygmalion«, komedija. 23.10 Plesna glasba. — **M. Ostrava:** 12.05 Opoldanski koncert orkestra. 13.10 Reproducirana glasba. 19.05 Slovaški literarni večer. 20.05 Slovaške narodne pesmi. 20.30 Plesna glasba. 21.30 Prenos opere. 22.15 Reproducirana glasba.

Sport

Uprava kopališča SK Ilirije javlja, da je zimsko kopališče na splošno željo od današnjega dne dalje za splošen poset odprlo ob sobotah popoldne od 16 do 20 in ne kot prej samo do 16.

Razpis cross-country teka SK Ilirije za dame za prvenstvo dravske banovine SK Ilirije priredi dne 23. marca 1930 damski cross-country tek na 2000 m za prvenstvo dravske banovine. Prireditev je propagandnega značaja. Pravico starta imajo vse verificirane in neverificirane članice klubov v dravski banovini. Start in cilj sta na igrišču SK Ilirije. Prijave s prijavnino 25 Din za moštvo, odnosno 10 Din za posidke, je poslati najkasneje do 16. marca na naslov SK Ilirije, Ljubljana, poštni predal 175. Starta se v skupinah po štiri. Dovoljen pa je start tudi posidkam. Zmagovalka dobi naslov prvakinje dravske banovine v cross-country teku za leto 1930. Zmagovalno moštvo pa naslov prvaka dravske banovine v cross-country teku za leto 1930. Prvo, drugo, in tretje plasirano moštvo, kakor tudi prvo plasirana atletinja, t. j. zmagovalka, prejmejo priznanice. — SK Ilirija.

Slalom tekma. Danes v sredo, dne 19. t. m. ob 19 se vrši v kavarni Evropa (klubova soba — vhod Dunajska cesta 15) sestanek zasopnikov zavodov srednjih šol zaradi tekmovanja v slalomu, ki se predvidoma vrši v nedeljo 23. t. m. v okolici Trizica. Prosi se polnoštevilne udeležbe. SK Ilirija.

HOCKEY

Zadnja tekma Kanade v Evropi. Letošnji svetovni prvak v hockey-u Toronto iz Kanade odhaja v svojo domovino. Svojo poslednjo tekmo so Kanadčani odigrali v Glasgowu na Angleškem, in sicer zopet z angleškim reprezentančnim moštvom. Se v tej poslovnih igri so ti mojstri hoteli pokazati svojo veliko nadmoč, kajti kar s 16:31 so odpravili poštenovalne Angleže. S to tekmo so Kanadčani zaključili svojo turnejo, na kateri so vsej Evropi dali priliko videti res svetovnega prvaka vredno igro.

Prva japonska zmaga Na Dunaju je reprezentančno japonsko hockey moštvo z 7:1 zmagalo nad Mödlinger Eislauf-klubom. To je prva zmaga Japancev v Evropi.

Gostovanje dunajskega hockey teama na Koroškem je prineslo Dunajčanom dve zmagi. V prvi tekmi je bilo s 4:1 poraženo moštvo K. A. C. v Celovcu, v drugi tekmi pa Sp. V. Villach s 3:1 v Beljaku. Dunajsko moštvo je bilo zelo mčno, kajti v njem je igral tudi Kanadčan dr. Watson.

NOGOMET

Lep uspeh Wackera. Znano dunajsko moštvo Wacker, ki je nedavno igralo z našo Ilirijo, je na svojem gostovanju v Budimpešti s 4:1 zmagalo nad Ferencvaros-om, ki stoji na drugem mestu prevnsiva. Prva polovica igre je bila zaključena z 1:0 v korist Ogrov. Drugi polas pa je potekel v izraziti premoči Dunajčanov, od katerih je posebno ugajal mali Horvath. Tekmi je prisostvovalo 8000 gledalcev.

V Berlinu je v prijateljski tekmi zmagal 1. F. C. Nürnberg nad Tennis-Borussia. Zmaga je bila le tesna v razmerju 2:1.

Rekordna produkcija premoga

Tudi v mesecu decembru 1929 beležimo kljub manjšim prodajam znatno produkcijo, ki pa je za ca. 6000 ton manjša, kar je pripisovati predvsem manjšemu številu delavnikov.

Skupno je znašala produkcija slovenskih premogovnikov v decembru 201.576 ton (v novembru 207.673); oddali pa so premogovniki (v oklepajih podatki za november): železnicam 84.253 (96.654), brodarstvu 400 (400), industriji 72.567 (75.734), raznim strankam 21.740 (22.143), izvozili so v inozemstvo 4.227 (6.731), sami pa porabili 13.654 (13.267), tako da je znašala skupna oddaja 198.861 (241.927) ton. Zato so se ta mesec povečale zaloge od 56.472 na 61.187 ton. V mesecu decembru so premogovniki povprečno zaposlovali 259 (262) uradnikov, 241 (244) paznikov in 10.709 (10.645) delavcev.

Glavni podatki za celo leto 1929 (in 1928) so sledeči (v tis. ton):

Gostilničarska in pivovarna v Laškem

Pred realizacijo načrta.

Pripravljalni odbor za postavo nove pivovarne d. d. v Laškem je pristopil že k nabiranju izjav, koliko delnic so posamezniki pripravljeni kupiti, kadar bo subskripcija razpisana. Og. Trop, hotelir in Pačnik, gostilničar in veletrgovec z vinom iz Laškega običajno te dni vse večje kraje na Dolenjskem v svrhu organizacije za to zbiranje in tudi vsi drugi člani ožega in pripravljalnega odbora so vzgledno pridno stopili v akcijo k realizaciji. Izven odbora je pooblaščen te izjave in vpisnino nabirati tudi g. Anton Komac, bivši tajnik zveze gostilničarskih združenj v Mariboru. Veliko zanimanja in pripravljenosti za subskripcijo delnic javljajo tudi iz banovin izven Slovenije, zlasti mnogo iz Zagreba in Primorja, ravno tako iz vseh slojev, tako da je nameravana nova pivovarna predvidoma že gotova stvar. Zelo pametno je, ko je dana možnost nabaviti si te delnice tudi na 20 mesečna obročna plačila, da je tako omogočeno biti delničarjem najširšim slojem.

Kakor je bilo prvotno le bolj z rezervo beležiti pokret za postavo nove pivovarne v Laškem, tako je sedaj realizacija tega podjetja predvidoma že gotova stvar. Pripravljalni odbor je že pristopil k zbiranju izjav, koliko delnic je kateri pripravljen subskribirati.

Jugoslov.-francoska trgovina

Po uradnih francoskih podatkih je lani znašal uvoz v Francijo 58.284,6 milijard frankov (1928 53.435,6), največ je Francija uvažala iz Unije 7.177,8 (6.201,1) milj., iz svojih kolonij 7.010,6 (6.741,8), iz Nemčije 6.620,4 (4.958,7) in Anglije 5.829,6 (5.477,5); iz Jugoslavije je znašal uvoz 132,5 (1928 119,6) milj. frankov. Izvoza je bilo za 50.072,3 milj. (1928 51.374,7) in je največ šel v kolonije 9.440,4 (8.355,4), v Anglijo 7.566,5 (8.165,2), v Belgijo in Luksemburg 7.221,3 (7.246,7) in Nemčijo 4.732,1 (5.680,9) milj. V Jugoslavijo je Francija izvozila raznih predmetov za 102,1 (1928 za 75,8) milj. frankov. Iz teh podatkov je razvidno, da naša trgovina s Francijo zelo narasta in da je aktivna. Drugačnja pa je slika iz naše statistike: izvozili smo v Francijo za 301,0 (1928 248,6) milj., avozili pa smo iz Francije 316,2 (353,0) milj. Din blaga. Naš uvoz iz Francije je po naši statistiki padel, po francoski pa narasel. Dočim je po francoski statistiki naša trgovina s Francijo lani bila aktivna za nas za 30,4 milj. frankov, po naši pa je pasivna za nas za 15,2 milj. Din. Ta statistika je poučna, ker nam kaže pomanjkljivost naše statistične službe, ki ne gleda na to, da bi enkratna državo, v katero se izvozi predmet faktično izvažajo: zatoaveda beležimo milijardni izvoz v Romunijo, odkoder se pa seveda vse to zopet izvozi na zapad. Potrebna je torej tozadevna reforma naše statistične službe, kajti važnost dobrih statističnih podatkov je zlasti evidentna pri pogajanjih za sklenitev trgovinskih pogodb.

IZPREMEMBA NACINA KOTIRANJA DRZAV. PAPIRJEV NA LJUBLJANSKI BORZI DOLAR-SKI PAPIRJI

Borzna uprava je na svoji seji dne 17. t. m. sklenila:

Počeniš z dnem 24. II. 1930 se uvede na Ljubljanski borzi kotiranje obveznic 7 in 8% Blerovega posojila in 7% Drž. hipotekarne banke. Trgovanje s temi obveznicami se vrši pod naslednjimi pogoji: 1. Trguje se v dinarskih odstotkih; 2. Višina posameznega zaključka se določi na 1000 dolarjev nominala; 3. Preračunavanje nominala dolarjev na nominalne dinarje se vrši na temelju tečaja čeka Newyork predhodnega borznega sestanka zackrožena na pare, a na način, da se temu srednjemu tečaju doda razlika vrednosti med čekom in kablom; 4. Ta razlika, ki jo določa upravni odbor, mora biti označena v tečajnici; 5. Dobava je prompt v Ljubljani; 6. Notacija se razume brez obresti (torej ne tel quel); 7. Preračunavanje dospelih obresti v dinarje se vrši po istem tečaju kakor preračunavanje nominala dolarjev v dinarje pod točko 3; Mešetarina je enaka kakor za ostale državne papirje.

Z istim dnem se uvede tudi za ostale državne papirje notiranje s posebnim obračunavanjem dospelih obresti, torej ne več »tel quel«.

Zavarovalna družba Algemeene Levensverzekering en Lijfrenten v Amsterdamu je likvidirala. Radi odloka apelacijskega sodišča v Amsterdamu z dne 30. 10. 1926 je izplačana naši državi gotova vsota za zavarovance iz bivše Avstrije, ki so sedaj naši državljani. Izseljenški komisariat v Zagrebu posreduje pri izplačevanju zavarovalnine in je dosedaj izplačal večjemu delu zavarovancev pripadajoče vsot. Vender ima pa še gotovo število oseb dobiti zavarovalnino, ker jih izseljenški komisariat ni mogel izslediti oziroma izvršiti izplačila radi nezadostnih osebnih podatkov. Radi tega se naprošajo vse osebe, ki so bile zavarovane pri navedenemu društvu, oz. pri njegovi dunajski generalni direkciji (Niederländische Lebensversicherungsgesellschaft in Amsterdam) pa do sedaj niso prejele povodov likvidacije društva njim pripadajočih zneskov, naj to javijo izseljenškemu komisarijatu v Zagrebu.

Borza

Dne 18. februarja 1930.

DENAR

V današnjem deviznem prometu so se uvrstili tečaj Newyorka, Praga in Trsta, drugi so ostali v glavnem neizpremenjeni s tendenco navzdol. Promet je bil sretnji in je bilo privatno blago zaključeno v devizi Trst.

Ljubljana. (V oklepajih zaključni tečaji.) Amsterdam 2278 bl., Berlin 1354,25—1357,25 (1355,75), Bruselj 791,02 blago, Budimpešta 992,88 bl., Curih

	1928	1929
produkcija	1866	2313
oddaja železnicam	908	1010
oddaja brodarstvu	4	5
oddaja industriji	691	799
oddaja raznim	168	220
izvoz	53	52
lastna poraba	115	142

Skupno je znašala zadnja leta produkcija (v tis. ton):

Leto	Slov.	TPD
1913	1587	1305
1927	1912	1629
1928	1866	1574
1929	2313	1957

Delež Trboveljske premogokopne družbe na slovenski produkciji premoga je po vojni zelo konstanten, je pa višji kakor pred vojno (1913: 82,2%, 1927: 85,2%, 1928: 84,3%, 1929: 84,6%).

1094,40—1097,40 (1095,90), Dunaj 797,96—800,86, London 275,74—276,54 (276,14), Newyork 56,71 bl., Pariz 222,32 bl., Praga 167,74—168,54 (168,14), Trst 296,21—298,21 (297,21).

Zagreb. Amsterdam 2274—2280, Budimpešta 992,88 bl., Berlin 1354,50—1357,25, Bruselj 791,02 bl., Curih 1094,40—1097,40, Dunaj 797,96—800,86, London 275,71—276,54, Newyork 56,61—56,81, Pariz 221,32—223,32, Praga 167,74—168,54, Trst 296,162—298,162.

Belgrad. Berlin 1354,25—1357,25, Budimpešta 991,38—994,38, Curih 1094,40—1097,40, Dunaj 797,96—800,86, London 275,74—276,54, Newyork 56,51—56,71, Pariz 221,32—223,32, Praga 167,54—168,54, Milan 296,15—298,15.

Curih. Belgrad 9,12875, Amsterdam 207,85, Atene 6,72, Berlin 123,60, Bruselj 72,175, Budimpešta 90,61, Bukarešt 3,07875, Carigrad 2,375, Dunaj 72,98, London 25,19625, Madrid 63,50, Newyork 518,45, Pariz 20,285, Praga 15,345, Solija 3,735, Trst 27,12, Varšava 58,075, Kopenhagen 138,75, Stockholm 139, Oslo 138,60, Helsingfors 13,03.

VREDNOSTNI PAPIRI

Dočim je v Beogradu ostala vojna škoda v glavnem neizpremenjena, je v Zagrebu popustila tako za promptno blago kakor tudi za termine. Ponujati se je že začela tudi za aprilski ultim. Med bančnimi papirji se je uvrstila Prashediona, zaključena pa je bila edino Etno. Med industrijskimi papirji je prišlo do zaključka samo v delnicah brodske tovarne vagonov. Na Dunaju se je ponovno uvrstila Kranj. ind. od 30 na 31 (prošli teden 29).

Ljubljana. Celjska 170 den., Ljublj. kred. 125 den., Prashediona 930 den., Kred. zavod 170 den., Strojne 75 den., Vevce 132 den., Stavbna 50 den., Sešir 105 den., Kranj. ind. 225 den., Ruše 250 do 260.

Zagreb. Drž. pap.: vojna škoda kasa 407—407,50 (409, 407, 407,50), termini: 2. 408—409, 3. 407—412, 4. 412 bl., 12. 414—420, 7% inv. pos. 80,50—81, agrari 50—51, srečke Rdeč. križa 35 den., 8% Bler. pos. 90—91, 7% Bler. pos. 80—81, Bančni pap.: Union 208—209, Poljo 65—66,50, Hrv. 50 den., Kred. 101—105, Jugo 87—88, Ljublj. kred. 125 den., Medjun. 60 den., Nar. 8500 den., Prashed. 927,50—932,50, Srpska 162 den., Zem. 137 den., Ravna 75 den., Obrtna 35 den., Katol. 36 den., Ind. pap.: Gutmann 185—190, Našice 1650 kg Slavonia 200 den., Nihaj 4 bl., Slavex 83—90, Nar. sum. 40 bl., Danica 110—120, Drava 280—325, Sečera 390—395, Osl. Jjev. 180—210, Brod. vag. 110—120 (110), Union 130—140, Nar. ml. 20 den., Isis 23 den., Ragusa 425, Trbovlje 480—485, Vevce 130 den., Jadran. plov. 455—500, Oceania 180 den., Piv. Sar. 170—180.

Belgrad. Narodna banka 8610, 7% invest. pos. 82,50, agrari 51,50—52,50, vojna škoda 410—410,50, 11. 410—410,50, 111. 411—412.

Dunaj. Podon.-savska-jadran. 92,75, Wiener Bankverein 21, Creditanstalt 51, Escompteges. 170, Aussiger Chemische 215,25, Alpine 36,05, Trbovlje 50,60, Kranj. ind. 31, Leykam 6,25, Rima Murany 104,30.

Žito

Radi izrazite tendence na beso na svetovnih žitnih tržiščih je zavidala tudi na našem domačem žitnem trgu značilna tendence, vendar so cene v glavnem zaenkrat ostale še neizpremenjene. Zlasti je gornjebačka in poljska pšenica, ki je je zelo malo na punudbo, še nadalje dokaj čvrsta. Enako tudi pšenična moka nišla, zaradi katere vlada že delj časa precejšnja kriza v naši mlinski industriji, to se pravi radi tega, ker skoro ni moglo zadovoljiti povpraševanja po nji, dočim propadajo ogromne zaloge krušnih mok.

V Ljubljani so notacije neizpremenjene. Novi Sad. Pšenica bač. 77 kg 210—215, 78 kg 215—217,50, gornjebač. 78 kg 217,50—220, ban. Tisa šlep 78 kg 220—222,50, gornjeban. 78 kg 212—215, južnoban. 77 kg 197—202,50, srem. 77 kg 205—207,50, srem. 76 kg 200—202, moka 60 350—360, št. 2 316—320, št. 5 250—260, št. 6 185—195, št. 7 145—155, št. 8 11



Berlinski katoličani proslavljajo obletnico papeževega kronanja. Katoliška akcija v Berlinu je na dan 8. obletnice papeževega kronanja priredila v berlinski spornici palači veliko slavnost, katere se je udeležilo mnogo tisoč katoličanov, med njimi tudi več ministrov. Slavnostni govor je imel berlinski škof Schreiber.

Brezbožnik pri vojakih

Pol milijona rdečih vojakov ni zgolj oborožena moč: sovjetska vlada jih izrablja kot svoje najbolj izdatno orožje na »kmečki fronti«. Iz vojašnic letijo domov desetisoči pisem, ki naj bi prepričala trmaste brate in starše o potrebi državnih notranjih posojil, koristi Stalinove agrarne politike itd. Vojašnica je tudi torišče najbolj surove protiverske agitacije.

Tem večjega pomena so poročila vojaškega dnevnika »Krasne Zvezde« o porazni »zakrknjenosti« letošnjih novincev v veliki trdnjavi Kronstadtu. Še lani so hoteli mladi vojaki na prigovarjanje »vplivnih tovarišev« oddati v svrhu uničenja svoje križce in sv. podobe, so trdili, da ne verujejo v Boga »iz strahu, da ne bi bili zasmehovani«, so se izgovarjali pri pregledovanju svojih kovčgov: »Zena mi je naprtila sv. pismo, ženske so pač neumne«. Letos pa obešajo novinci sv. podobe na steno ob postelji in zvečer skupno molijo, ne da bi se zmenili za zasmehovanje. »Kako ne bi bil veren, če so me blagoslovili starši pri odhodu,« je rekel topničar, kateremu so prigovarjali, naj se vpiše med komunistične omladince. — »Ce hočete, da bodo zmagali Marksovi nauki, molite Bogu: nihče drugi ne bo odprl gluha ušesa«.

V kopališču je zagledal komunistični članek, da imajo številni vojaki križce na vratu, in je bil med njimi tudi žid. »Mar si ti kristjan?« je vprašal. »Kaj le sprašujete?« je le-ta odgovoril. »Ce ste tako dobro poučeni o verskih vprašanjih.« — »Samo kristjani lahko nosijo križ!« — »No, mar so vsi oni zavedni komunisti, ki oznanjajo Ljeningove nauke?« — »Kaj pa misliš o njih?« — »Isto, kakor vsi drugi, ki nosijo križ.«

V nekem konjeniškem polku so med vojake razdelili vprašalne pole, in je odgovorilo 46 odstotkov moštva, »da bi rado hodilo v cerkev ter bilo vsaj enkrat letno pri spovedi in sv. obhajilu.« Občudovati moramo ta pogum pri ljudeh, ki tekom svoje dveletne službe ne smejo v vojaški obleki niti pogledati v cerkev! V vojaški čitalnici je predaval nekdo, da Boga ni. »Saj uči cerkev, da je Bog samo duh, in je dokazala znanost (!), da ni nobenih breztelesnih duhov.« Takrat je nekdo zaklical iz zadnjih klopi: »Zakaj potem preganjate Boga, če ga sploh ni? Kaj bi lagali? Samo nam lahko nagajate, a Bogu ničesar ne morete storiti, in zato se Ga tudi bojite!« Komunisti so zaman iskali pogumnega nasprotnika: v splošnem nemiru ga ni bilo mogoče ugotoviti.

Poročevalec »Vojnega vestnika«, glasila rdečega generalnega štaba, mora priznati, da so vsi uspehi brezverske propagande med vojaki samo navidezni. »Lahko širimo Ljeningov kult (!) in oviramo službeno napredovanje najbolj nestrpnih (!) krščanskih zasleplencev. A prepri-

čani smo, da si potegne zvečer večina naših vojakov odejo čez glavo samo zato, da se na tihem prekriža in prosi Boga, naj jim odpusti mlačnost napram »svetoskrunstvu« tekom službenih ur. V našem polku in tudi v drugih četah imamo dosti vojakov, ki se menijo med seboj. (Naslednje besede je pač zabeležil neopažen vo-hun): »Vsega življenja itak ne bomo zapravili v kasarni! Dve leti so me morili s politično abecedo (obvezen predmet), a vse bom doma pozabil. Ni pa na svetu moči, ki bi me prisilila, da pozabim moliti...«

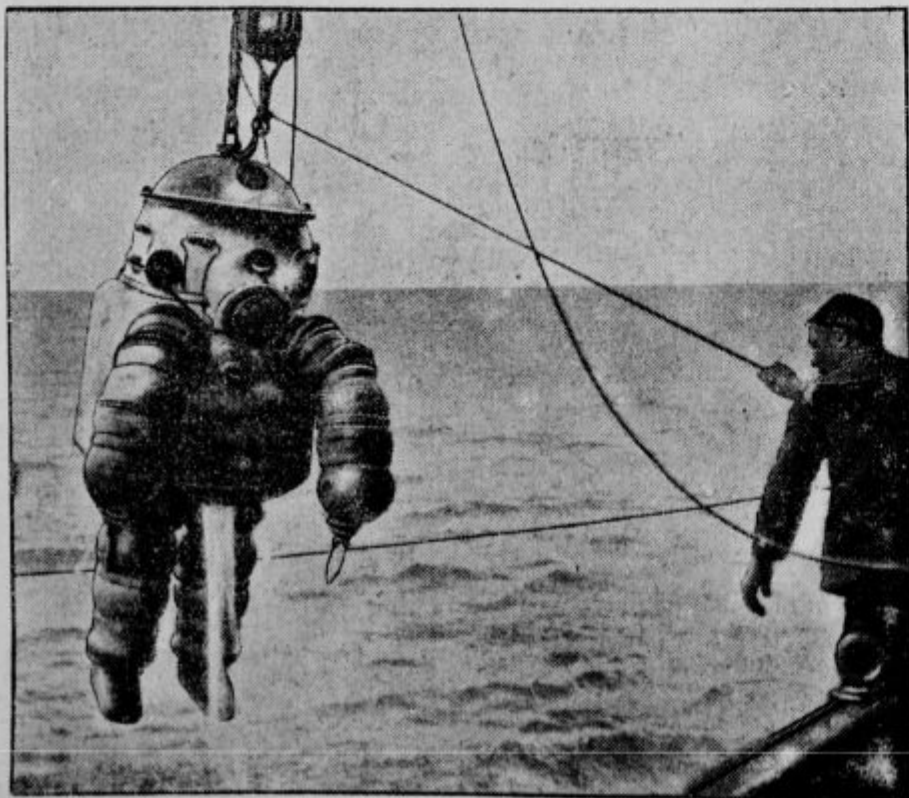
Poljske narodne manjšine

Varšavski list »Rzeczpospolita« prinaša v eni svojih poslednjih številk zanimive podatke o številu narodnih manjšin v Poljski. Najmočnejša narodna manjšina Poljske so Ukrajinci. Naslanjajoč se na znanstvena raziskovanja in službene statistične podatke piše »Rzeczpospolita«, da živi na ozemlju Poljske okrog 5 milijonov Ukrajincev. Druga najmočnejša narodna manjšina so židje, ki so jih pri zadnjem štetju našli 2.048.878, toda to število ne obsega onih židov, ki se izdajajo za Poljake in katerih je okrog 700.000. Na tretjem mestu so Belorusi (1.650.000), dalje Nemci (čez 900.000), Litavci (okrog 80.000) itd.

Zločinski zobozdravnik

Vsa francoska javnost je pod strahovitim vtisom zločinov zobozdravnika dr. Pierrea Lageta, ki je obtožen, da je zastrupil dve svoji ženi in sestro, da bi dvignil njihovo zavarovalnino. Senzacija je tem večja, ker je dr. Laget vitez častne legije.

Dr. Laget je slovel za bogatega človeka, toda pozneje je pri kartah izgubil precej velike vsote. Ko je bil star 40 let, se je poročil s Saro Aleksander, hčerko nekega trgovca. Ko jo je zavaroval za 200.000 frankov, je ona nekega dne umrla pod zelo skrivnostnimi okoliščinami. Toda sum ni padel nanj: Potem se je oženil z njeno sestro Suzano. Tudi njo je zavaroval in sicer kar za pol milijona frankov. Leto dni pozneje je umrla na nepojasnen način. Tudi tedaj ni padel sum na dr. Lageta. Pred nekaj meseci pa si je od svoje sestre izposodil večjo vsoto denarja in je obenem nagovoril naj se zavaruje. Kmalu nato je sestra zbolela in vsi znaki bolezni so kazali na zastrupljenje z arzenikom. Sestra se je sama obrnila na policijo in izjavila, da sumi, da je njen brat zastrupil tudi obe svoji ženi. Lageta so prijeli in uvedli natančno preiskavo. Mislijo, da ima dr. Laget na vesti več dosedaj nerazjasnjenih zločinov.



V Adriji potopljene ladje dvigajo. Potapljač v svojem posebnem Shalander-oklepu, s katerim more priti 150 metrov globoko

Zračne vojne ladje

Anglija bo v najkrajšem času razpolagala z brodovjem vodnih letal, ki bodo najhitrejša letala na svetu in bodo imela tudi največji akcijski radij. V kolikor bodo ta letala določena za vojno, se bodo imenovala »zračne vojne ladje«. Ta novi tip letal bodo stavili tudi v prosvetno službo. Pomen teh letal bo predvsem ta, da bodo lahko preletela največje daljave brez pristanka, tako da bodo lahko vedno pristala na letališčih britanskega kraljestva. Nova letala so preračunana tako, da bodo lahko letela ne pretrgoma 3700 kilometrov. Letala so rezultat tajnega nagradnega razpisa angleškega zračnega ministrstva. Tekmovanja so se udeležili najznamenitejši letalski konstruktorji, ki so podali svoje načrte zračnemu ministrstvu. Nagrado je dobila neka znana angleška tvrdka, ki je izkoristila izkušnje zadnjih hitrostnih tekmovanj. Ko bo britansko letalstvo pomnoženo s tem novimi tipom, bo najmočnejše na svetu. Napredek, ki ga bo v tem doseglo angleško letalstvo, se vidi iz sledečega: nova letala bodo lahko letela brez prestanka 2300 milj, dočim more najmodernejša letala sedanosti preleteti brez prestanka le kakih 500 milj. Istočasno podpira angleško zračno ministrstvo tudi gradnjo dveh velikih potniških letal, ki bodo zgrajena po vzorcu nemškega letala »Do X-«. Ti dve bosta imeli veliko motorno silo, spalnice za potnike in največjo udobnost. V letalu bodo električni stroji za pridobivanje ledu in električna kuhinja. S pomočjo malega čolna, ki se nahaja na aparatu, bo mogoče hitro prepeljati na obalo ali narobe. Za polet v tropične kraje bo salon opremljen z električnimi ventilatorji, ki bodo hladili zrak.

Iz Amerike prihaja istočasno poročilo, da delajo tam zanimive poskuse, ali je mogoče potnike iz zračnih ladij spuščati na zemljo. Ogromni zrakoplov »Los Angeles« je izvedel ta poskus nad letališčem v Lakehurstu. Poskus se je izborno posrečil in dokazal, da se bodo potniki v bodočnosti s pomočjo malih letal brez vsake nevarnosti spuščali na zemljo. V višini 900 metrov je »Los Angeles« spustil malo letalo, težko samo 204 funte. Letalo je upravljal en sam pi-



Gospa Kutjepova teži. Zena v Parizu ugrabljenega generala Kutjepova je vložila tožbo proti neznanim zločincem, ki so odpeljali njegovega moža. Slika nam kaže gospo v razgovoru s svojim odvetnikom

Kako se množe Japonci

Po uradnih podatkih je narastlo prebivalstvo države »vzhajajočega solnca«, Japonske, na 70 milijonov prebivalcev. Japonska ima več prebivalcev kakor vsaka država v Evropi razen Rusije. Prekaša jo samo še Anglija, če ji prištejemo njene prekomorske dežele, in Združene države Severne Amerike, ki štejejo okrog 110 milijonov ljudi. Leta 1880 je imela Japonska 25 milijonov prebivalcev, leta 1905, med rusko-japonsko vojno, 50 milijonov in sedaj jih ima 70 milijonov. V zadnjih treh mesecih preteklega leta se je prebivalstvo pomnožilo za 369.000 oseb, to se pravi: v enem mesecu za 123.000 oseb, v enem tednu za 28.000, v enem dnevu za 4100, v eni uri za 171 oseb.



Boj sovjetov proti cerkvi. Sovjetski vojaki začenjajo podirati slavni samostan Simonov. Foto:ica kupole je že demontirana. Na desni: Vojaki se pripravljajo, da razbijejo ogromni samostanski zvoni.

lot. Malo letalo se je lepo spuščalo in 12 minut pozneje pristalo brez vsake poškodbe. To je bil prvi poskus te vrste, da se iz zrakoplova spusti letalo. Ti poskusi se bodo nadaljevali in bodo pri tem uporabili težja letala, ki bodo vzela nase lahko večje število potnikov. Na ta način bo dosežena večja varnost potnikov, ker jih jim ne bo treba prisotvovati pri težkih in dolgotrajnih manevrih pri spuščanju tako velikih zrakoplovov, ki je vedno združeno z nevarnostjo.

Napad gobavcev

V bližini brazilskega mesta San Paula leži malo mestoce z imenom Pindamonhangaba. V bližnji vasi Bomsucesso se je pred nekaj leti naselila gobava ženska. Sočutni prebivalci so šli nesrečnici precej na roko. Toda to je privabilo še druge gobavce, ki so se tam naselili. Kmalu je tam nastala cela naselbina gobavcev. Znano pa je, da gobavost zatve v človeku vsa čustva in da gobavci podivjajo. Sovražijo sploh vse zdrave ljudi. Ko so jim prebivalci nosili živila, so gobavci preklinjali in le s puškami je bilo mogoče nesrečneže držati v primerni razdalji, sicer bi se z vso besnostjo vrgli na zdrave.

Nekega dne pa je prišel v naselbino gobavcev novinec, Joas po imenu. S svojo zgovornostjo je prepričal nesrečneže, da je gobavost sicer neozdravljiva, vendar se da olajšati. Vgrizniti morajo zdravega človeka in si potem z njegovo še gorko krvjo drgniti razjedena mesta. Po nekajdnevem posvetovanju so nesrečneži sklenili, da naskočijo mesto. Z grozo v očeh so prebivalci Pindamonhangabe strmeli na trume gobavcev, ki so vdrali v hiše, cerkve in hotele in skušali grizti zdrave, da bi jih okužili. Vse je bežalo pred nesrečneži. Končno pa so se nekateri osrčili in se z dolgimi koli v rokah vrgli nad gobave. Posrečilo se jim je, da so jih potisnili iz mesta ven. V divjem begu so gobavci drveli proti svoji naselbini. Spotoma so naleteli na mirno igrajočega se dečka. Vrgli so se nanj in le s težavo se je oboroženim ljudem posrečilo iztrgati ubogo žrtev,

Skopi škoti

Škoti so po vsem svetu znani po svoji skoposti. Posebno se v tem odlikujejo prebivalci mesta Aberdeena, o katerih kroži lepo število dogodbic, kako krčevito se branijo, preden izdajo en penny (najmanjši angleški novček). Evo jih par:

Aberdeenec je šel na Dunaj. Ko se vrne, ga vprašajo sosedje, kako in kaj: »Sel sem na tramvaj,« pripoveduje, »pa me je sprevoznik ves čas gledal, kakor da bi bil brez listka.« — »In ti?« — »Jaz sem ga pa tako korajžno pogledal, kakor da bi ga imel.«

Dva meščana so pijana privedli pred sodnika. »Kje je tretji?« vpraša sodnik. »Kakšer tretji?« se pogledujeta pijana Aberdeencia. »E, vesta, jaz sem tudi od tod in vama ne verjamem, da sta pila za svoj denar.«

Dva Aberdeencia se peljeta v vlaku. Prvi prosi za vžgalico. Drugi jo godrnja iz vleče. Tedaj se prvi spomni, da je tudi cigarete pozabil. »Hvala Bogu,« vzklikne drugi, »vžgalico prihranim.«

Če kupi gospodinja iz Aberdeena svinjsko glavo, nikoli ne pozabi reči mesarju: »Pa prav pri repu odsekajte, prosim.«



»Zakaj pa streže nova služkinja v klobuku na glavi?«

»Pravi, da še ne ve, če bo ostala.«

Phaidon. Razgovor o nesmrtnosti duše

Iz starogrščine prevedel Anton Sovrè. Ljubljana, 1930. Cena neznanemu izvodu 40 Din. (Naroča se v zalogi šolskih knjig v Ljubljani, Gradišče, ali pa v vsaki knjigarni.)

Najbolj pereče, najbolj žgoče vprašanje človekovo v vseh časih je bilo: kaj bo z menoj po smrti? S tem vprašanjem so se neprestano bavili že najstarejši narodi. Stari Egipčani so do podrobnosti natanko imeli celo v slikah upodobljeno posmrtno življenje. (Se danes proučujemo to njihovo vero n. pr. v šestih velikanskih dvoranah britanskega muzeja v Londonu, kjer potrebuješ več dni, da pregledaš samo tozadevne slike.) Ljudsko verovalstvo starih Grkov se je izražalo posebno v eozvinskih misterijah (Elezvine so bile sveto mesto blizu Aten.) Sčasoma so se pa tudi misleci, filozofi lotili tega vprašanja. Lotil se ga je tudi največji starogrški modroslovec, Platon. (Živel je od 427 do 347 pred Kr.) Zapustil nam je o tem spis, ki smo ga sedaj tudi Slovenci dobili v prevodu prof. A. Sovrèta.

Spis ima obliko dialoga (razgovora). Kakor so nam stari Grki ustvarili, epos, liriko, dramo (tragedijo in komedijo), so nam dali tudi vzorno literarno vrsto: dialog. Največji mojster dialoga je bil prav Platon. Naš dialog ima okvir (Phaidon pripoveduje v mestecu Phliuntu, več časa po Sokratovi smrti, kako je preživel, v kakšnih razgovorih, svoj poslednji dan) in jedro. A. Phaidon (t. j. Platon!) pripoveduje s tako čudovito umet-

nostjo, da popolnoma pozabimo na okvir in smo tako začarani v bližino, v ječo Sokratovo. Tri dokaze za nesmrtnost duše razvija Sokrates (t. j. Platon). Ali po 2000 letih še drže? Prilagoditelj to v svojih dobro premišljenih kritičnih opombah (zadaj str. 122-144) sicer zanika, pristavlja pa zelo lepo: Vsekakor se je Platon priboril prav blizu do resnice in prišel bi bil čisto do nje, ako bi mu bilo dano — kakor sam pravi — »jadrti skozi življenje pod vodstvom božjega razodetja.«

Tri skupine poglavij so težko čtivo in zahtevajo napeto pozornost (in tudi nekaj predizobrazbe v logiki), vmes so pa prijetna počivališča. Vendar pa g. prilagoditelj s svojim preglednim, dasi kratkim uvodom in opombami zadaj tako olajšuje, približuje umevanje, da je treba vedeti le dva pojma iz logike (kontrarni in kontradiktorni pojmi), pa lahko s pridom čitaš. To čtivo je izborna vaja v logičnem mišljenju. Obenem čitaš najlepšo slovensčino. Tiskarska oprema — delo g. arhitekta Plečnika — je lepota zase.

Ce se hočeš skozi nekaj dni zapreti v samoto in jih preživeti v ječi s Sokratom in njegovimi učenci, čitaj Phaidona. Čitali so ga v vseh stoletjih in čital ga je n. pr. starokrščanski apologet Minucius Felix v 2. stol. po Kr. (Str. 138) j. d.

Gostovanje „Sinje ptice“

V ponedeljek, 17. t. m. je v naši operi gostovala ruska družba »Sinja ptica«, ki je sveže požela naš operni dolgočas in privabila enkrat celo inteligenco v opero.

G. Južni, direktor »Sinje ptice«, je zbral okrog sebe ljudi, s katerimi ob muziki in v moderni inscenaciji predstavlja pester niz kratkih igr, večinoma s petjem. To je nekaka srednja pot med kabarejem, baletom, pa poljudno, par minut trajajočo, »operno« sceno, pri kateri gre ali za dovtip ali pa drugačen efekt, čisto izvenumestnega značaja. Prijetno smo uživali ob majskega menuetu starega para, ki obuja mladostne spomine, poslušali koncert mačk na strehi, palčkov pod drevesom, gledali ples pestro oblečenih ruskih kmetic, čuli peti burlake njihov »ej uhne«, zamaške, karikaturajoče narode, karikature petja don-

skih kozakov, grotesko o kralju in bobnarju, suharevko, švicarsko igralko in bavarski ples. G. Južni je odmore izpolnil z dovtipi, en odmor je izpolnila boljša goslačica, učili smo se rusčine itd.

Eni so zabavljali, mladina se je zelo zabavala, na hodniku pa so se spraševali, ali je to futurizem? Tako daleč so nas z romantiko že speljali naši operni vzgojitelji, da se nam zdi čisto navaden človeški spás, če se zgodi na odru, že futurizem in mistika. Kritični zlozeč z očali in plešo in namršnenimi obrvi pa je mislil, da bi se s takole formo, nizom petminutaric, dalo kaj prijetnega napraviti. Vendar pa spada zraven minuciozna režija, »komorni ton«, pa pametna muzika.

Deloma gre »Sinji ptici« se za čisto čutno zabavno efekte, deloma pa se je težje že presneslo na globlji efekt dovtipa, karikature, celo

»tendence« in v tej svoji realnosti in možnosti izraza takale forma kaže, da se da celo našemu grozovitu stvarnemu življenju izpuliti nekaj one estetske prevare, ki ji romantikarji pravijo umetnost! Neposredno »realnost«, ki zagabi, smo čutili povsod in ne bi hotel človek takoj po »Sinji ptici« slišati Valkire, ne! Ono »visoko« umetnost so tle »čisti« glasbeniki, »dramatiki« itd. razbili v majhne iskricke in ravno »spas«, kratek, pa grotesken — tole je bila in ponekod še je »umetnost« povojnih ljudi. Pri nas se Osterc peča s takimi rečmi, nastala je drugod »Minutenopers«, short opera, ki hoče to formo uveljaviti v »visoki« umetnostni sferi. No, poljuden kos tega pa nudi za zabavo ravno »Sinja ptica«, s talentom in rusko komedijsko žilico.

Nemški pesnik Theodor Däubler predava v Ljubljani

Kot gost ljubljanskega »Pen-kluba« bo znani nemški pesnik in pripovednik Theodor Däubler predaval in čital svoje pesmi v petek, dne 21. t. m. ob 8. zvečer v Dramskem gledališču. Sedaj se pesnik mudi v Zagrebu, kamor je prišel iz Belgrade, kjer je v dveh večerih predaval in bral svoje pesmi pred nabito polno dvorano. V Belgradu so ga srbski književniki sprejeli izredno ljubezno in z veliko slovesnostjo.

Theodor Däubler je vidilni predstavitelj nemškega ekspresionizma. Največji njegov pesniški spis je epos »Nordlicht«, ki ga je objavil leta 1915. To epsko pesnitev preveča za vsega Däublerja značilno kozmično, do religije stopnjevano občutje. Poleg pesnitve »Nordlicht« je Däubler izdal še več drugih pesniških zbirk: »Der Sternhelle Weg«, »Das Sternenkinder«, »Hesperien«, »Die Treppe zum Nordlicht«, itd., ki so izšle v letih 1915-1920. Čeprav pripadajoč k ekspresionističnim pesnikom, pa je vnet za antično kulturo, zlasti za helenizem. Večkrat je potoval na Grško in sad teh romanj sta knjigi »Der heilige Berg Athos« in »Sparta«. Tudi predavanje, ki ga bo v petek bral v Ljubljani: »Goethe und Hellenismus« je vznikle iz njegovih simpatij za antiko.

Tudi kot človek je Däubler močno izrazita osebnost. Stalno živi v Berlinu, a rojen je bil 1. 1876 v Trstu, kjer je preživel svojo mladost in spoznal samobitnost romanskega in slovanskega sveta. Nato je živel nekaj časa tudi v Ljubljani in to kratko bivanje se mu je tako živo vtisnilo v

spomin, da je v nedavno izišli novelistični zbirki položil dejanje neke novele v ljubljansko okolje.

Spodobi se in tudi naša dolžnost je, da v petek zvečer napolnimo Dramsko gledališče, da bo pesnik odšel iz Ljubljane, ki jo je bil pred dolgimi leti poznal majhno in neznan, z najboljšimi vtisi.

Vstopnice za ta zanimivi večer so po izredno nizkih cenah na prodaj pri dnevi blagajni v Operi.

Pesniško podoba Antona Vodnika podaja Ivo Mihovilič v felitonu zagrebskega »Obzora« od 18. februarja t. l. Mihoviličev feliton naravnost prijetno preseneča po intimnem znanju, ki ga ima hrvaški pisec o slovenski literaturi in kulturi. Uvodoma kratko in dobro karakterizuje moderno slovensko liriko sploh, nato pa analizuje Antona Vodnika, prinašajoč obenem iz njegove poezije številne primere. Pravi, da »ima Anton Vodnik med slovenskimi mladimi največjo moč izražanja. Po izrazu je v slovenski literari za Otomom Zupančičem najjači Anton Vodnik. Zlasti so »Vigilije« biseri jezikovne kulture.«

Krasna katoliška reprezentativna revija je štirinajstodnevnik »Přehled«, ki ga izdaja svetovavlaška liga v Pragi. Posebno razkošne so ilustracije v bakrotisku, ki predstavljajo dogodke po vsem katoliškem svetu. Usmerjenost je globoko katoliška pa vsekoli moderna. Velika pozornost se posvečuje tudi filmu. Na platnicah ima liturgičen koledar za vsak mesec. Niti Nemci nimajo slične revije. Naroča se: Svetovavlaška liga, Praha III, Josefská 8.

Zdravniški vestnik, številka 2, je pravkar izšel in prinaša mnogo strokovnih člankov, med drugim konec važnega dr. Zajčevega referata o razvoju bolnišnice in neugodnega zavarovanja od 1. 1889 do danes. — Ocenjevalci znane dr. Kraigherjeve drame postavljajo sledečo tezo, da mora »vsaka dalekovidna, v srečno, zdravo in močno bodočnost naroda usmerjena politika zahtevati od svoje mladine absolutno spolno abstinenco«, od zakoncev pa spolno zvestobo in zmernost.

Vrabič, leto I, štey. 1, 1930 je nov mladinski list, ki je poln najmičnejšega čtiva za naše malčke. Posebno je lepo »Betlehemska dete« od Selma Lagerlöf.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vratice se računajo višje. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

Službo išče
moška oseba srednje starosti, z dobrimi izpričevali, za vsa kmečka dela h kmetičem gospodarju. Natančneje pozneje po priporočenih dopisih. Ponudbe na upravo lista pod št. 1876.

Oženjen organist
cerkovnik (cecilianec) z večletno prakso želi premeniti službo s 1. aprilom do 1. maja. Naslov v upravi pod št. 1979.

Mlad trg. pomočnik
želi mesta za takoj v mestu ali na deželi. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »1000« štey. 1997.

Dekle
pridno in pošteno, s prav dobrim šolskim izpričevalom, išče mesto učence v boljši trgovini na deželi. Nastopi takoj. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod »Poštena« št. 1994.

Službo dobe

Učenka
pridna in poštenih staršev se sprejme v trgovino A. Zibert, Prešernova ulica. Vpraša se v trgovini dopoldne od 10-12 ali pa popoldne od 4-6.

Torbar (Taschner)
za boljša galanterij, dela se sprejme. Reflektira se le na izvežbane moči. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »Stalna služba«.

Krojašk. pomočnika
dobro izvežbanega sprejme takoj v trajno delo Gašper Cuklati, krojaški mojster, St. Gotard, pošta Trojane.

Vinski potnik
dobro vpeljan, strokovnjak, dobi mesto pri ljubljanski trdnji bodisi s fiksno plačo ali provizijo. Ponudbe z navedbo zahtevane plače oziroma provizije, dosedanjega službovanja in ev. ianstva, nai se pošljejo na naše upravištvost pod št. 1786.

Vajenca
krepkega in poštenih staršev, starost 14 do 15 let, se sprejme v slaščičarsko in medicarsko obrt s 1. aprilom t. l. Ostalo po dogovoru, hrana in stanovanje v hiši, E. Stary nasl., Krško ob Savi.

Čevljarskega vajenca
z vso oskrbo sprejme takoj Splošno čevljarstvo Josip Urankar, Lukovica pri Domžalah.

Krojaškega vajenca
sprejemem. Hrana in stanovanje v hiši, Ivan Čertanc, krojač, Črnuče, p. Ježica.

Vajenca
za medicarsko in slaščičarsko obrt - sprejemem. Hrana in stanovanje v hiši. — Pečnik Rajko, Ljubljana, Sv. Petra c. 59.

Vrtnarja
za sadno drevje sprejemem takoj. Stanovanje prosto. Naslov pove uprava Slovenca pod št. 2007.

Vajenca
kreokega in poštenih staršev, starost 14 do 15 let, se sprejme v slaščičarsko in medicarsko obrt s 1. aprilom t. l. Ostalo po dogovoru, hrana in stanovanje v hiši, E. Stary nasl., Krško ob Savi.

Glasba

KLAVIRJI
Svarim pred nakupom navideznega blaga cenih klavirjev!
Kupujte na obroke od 400 Din

prve svetovne fabrikate: Bösendorfer, Steinway, Förster, Höhl, Stingl original, ki so nesporno najbolj (lahka, precizna mehanika). Prodaja jih izključno le sodni izvedenec in bivši učitelj Glasbene Matice

Alfonz Breznik
Mestni trg 3.
Najcenejša izposojevalnica

Radl odpotovanja
prodam eleg. črn pianino. Gruberjevo nabrežje 16. Od 8-12.

Pianino
lep glas, ugodno napredaj. Naslov v upravi Slovenca pod št. 1923.

Glasovir
(Koncertflügel) radi selitve po zelo ugodni ceni napredaj. Glince, Tržaška cesta 28.

Pouk

Šoferska šola
I. oblast. konc. Čamerlik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugoavto). — Tel. 2236 Pouk in praktične vožnje

Zenitbe

Trgovski zastopnik
vdovec, 3000 Din mesečnih dohodkov s preskrbljenimi otroci bi se poročil z gospodično ali vdovo v starosti 40-50 let z nekaj premoženja. Resne ponudbe pod »D. F.« na upravo Slovenca.

Vnajem

Lokal v Kranju
na glavnem trgu za manufakturno, galanterijsko in modno trgovino, se odda z majem v najem. Interesenti naj pošljejo svoj naslov na upravo tega lista pod značko »Kranj, industrijsko mesto« 1818.

Oddasta se
v centru mesta, v lepi novi stavbi 2 veliki sobi s prednjo, pripravi za odvetniško pisarno ali sličem urad. Ponudbe pod »Centrum mesta« 1950.

Stanovanja

Prazna soba
v bližini splošne bolnice se takoj odda. Poizve se v upravi »Slovenca« pod št. 1993.

Posrestva

Tri stavbene parcele
v Trnovskem predmestju v Ljubljani so napredaj pri Realitetni pisar. Društva hinih posrestnikov, Ljubljana, Salendrova 8.

Pekarna
dobrodoča, s hišo, v večjem trgu Slovenije, se radi družinskih razmer za 75.000 Din takoj napredaj. — Ponudbe pod »Pekarna 200« na upravo št. 1996.

Obrt

Vezenje
nevestinih oprem, zaves, pregrinjaj, najceneje in najprejše Matek & Mič, Ljubljana, poleg hotela Struče. — Enlitanje ažurom, predtiskanje takoj.

Železnato vino

jekarne Dr. G. PICCOLI in v Ljubljani krepča oslabele, malokrvne odrasle in otroke

Milinarji!
Slike poobličja (Porträtbilder), razglednice, slike takoj izgotovljene, industrijske in športne slike. Novo vpeljan fotoatelj: najmodernjši aparati. Fotomeyer, Maribor, Gospodarska 39.

Prodamo

Limusino
štirisedežno in moderno opremljeno se zelo ugodno prodaja. — Na ogled v garaži hotela Union.

Puhasto perje

kg po 130 Din in čist beli po povzetju najmanj 5 kg Potem čisto belo gosje kg po 38 Din razpošiljam po 300 Din — L. Brozović, Zagreb, Hlica 32. Kemična čistilna perla

restavracija in hotel

s celotnim inventarjem ceno napredaj. Pojasnila daje lastnik Peter Forai, hotel »Sumadija«, Vel. Bečkerek, nasproti postaje Begej.

Slabi zoble

Izvarijo najlepši obraz. Neprileten duh ust je zoprn. Obo hibi odstraniti z uporabo krasno osvežujoče Chlorodont-paste. Zobjo dobijo krasen sijaj slonovine, posebno z uporabo zobčaste Chlorodont-ščetke, ker ista čisti zobe tudi na njih stranicah ter odstranjuje ostanke jedi, ki povzročajo gnulobo. Poskusite najprej z malo tuho Chlorodont-paste, ki stane Din. 8.-. Chlorodont ščetka za otroke, za dame (mekhe ščetine), za gospode (trde ščetine). Pristno samo v originalnem modro-zelenem omotu z napisom Chlorodont. Dobiva se povsod. — Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (omot ne zalepi!) dobili boste brezplačno eno poskusno tuho za večkratno uporabo. Tvoznico Zlatorog, Oddelek Chlorodont, Maribor 8

Lokomobila

48/60/72 HP, sistem Lanz, z ventili, pregrevačem in predkuriščem za žaganje, 230 obratov, 10 atm., v jako dobrem stanju, se prodaja. Stroj je videti v obratu vsak dan K stroju gre tudi aparat za izločanje kotlovača potom soda-raztopine. Vprašanja na upravo »Slov.« pod št. 1816.

Premog

in drva, suha — dobavlja I. Pogačnik (Tabor) št. 5. Telefon 2059.

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. ZORMAN Ljubljana, Stari trg št. 32.

Kupimo

20% bone
kupi Fr. Kham, Miklošičeva cesta 8.

Oglje in trame
vsako količino — kupuje stalno trdnja Škerbec & Bartol, Ljubljana Miklošičeva cesta 6

20% bone
kupi in plačuje najbolje Franc Reiser, trgovec - Kopitarjeva ulica 1 (pri mesarskem mostu).

20% kronske bone
kupi na kulturnejše po dnevi ceni Prometna bančna družba Maribor, Cankarjeva 14.

Vinsko pumpo
dobro ohranjeno, s cevmi ali brez njih, kupimo. Ponudbe na upravo lista pod »Pumpa« štey. 1787.

Steklenice
različne, kupi Fr. Kham, Miklošičeva c. 8.

Dnevnik Slovenec
najbolje informirani list!

Insertirajte

V

„Slovenca“!

20% kronske bone
plačamo 60% — 65%

Uprava Merkurja - Ljubljana - Večna pot 5 Telefon 30-52

Razglas

Mestna občina celjska proda tekom leta 1930. iz mestnega gozda v Pečovniku (gozd. odd. 12. a) vso za leto 1930. za posekanje določeno

bukovino

(cca 1000 m²) najboljšemu ponudniku, stojičjo na panju.
V tej lesni množini je zapodačen ves za tehnične svrhe (hlode) sposoben les, kakor tudi ves les za izdelavo drv. S sekanjem lesa bo pričel takoj.

Za posekanje določen les se lahko ogleda na licu mesta v gozdnem oddelku 12 a po prejšnji pismini prijavi pri mestnem gozdarju na mestnem načelnstvu.

Obvezne pismene ponudbe, glaseče se na m³ za hlode sposobnega lesa, oziroma na seženj drv (cepanic in okroglice ločeno) na panju sprejema mestno načelnstvo v Celju do vključno 28. februarja 1930 do pol 6 zvečer. Ponudbe je vložiti v zapečatenih ovojih z označbo »Ponudba za bukov les« priporočeno po pošti. Podrobnejša navodila daje mestni gozdar med običajnimi uradnimi urami.

MESTNO NAČELNISTVO CELJE.
dne 4. februarja 1930.



Gospod življenja in smrti je dne 18. februarja ob 8 zjutraj, previdnega s sv. zakramenti, poklical k Sebi po plačilo gospoda

Antona Lavriča

posestnika v Selšku,

ki je bil vesten odbornik Hranilnice in posojilnice v Šmartnem pri Litiji in odbornik Kmetijske nabavne in prodajne zadruge prav od početka.

Pogreb bo v četrtek dne 20. februarja ob 8 zjutraj v Jablanici.

V Šmartnem pri Litiji, dne 18. februarja 1930.

Za Kmetijsko zadrugo:
Fran Rozina.

Za Hranilnico in posojilnico:
Ernest Drčar.

20% kronske bone

kupuje v okvirju svoje potrebe po dnevni ceni — ali ne pod 62%

Pučka štediona, Osijek.

Rok je kratek, kdor prej pošlje, bo prodal. Požurite se!



Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš dobronamerni in iskreno ljubljeni soprog oziroma oče, brat, stric in svak, gospod

Ferdinand Kac

lesni trgovec, industrijalec in veleposestnik
v Šmartnem pri Slovenjgradcu

dne 17. februarja 1930 ob 16 po daljši mučni bolezni, previden s tolažili svete vere, v 52. letu starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragęga pokojnika se bo vršil v četrtek, dne 20. februarja ob 11 predpoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče, kjer bomo položili truplo rajnega v rod-binsko grobnico.

Sv. Maftin pri Slovenjgradcu,
Maribor, Brezno, Skale, Sv. Lovrenc na Pohorju,
dne 18. februarja 1930.

Marija Kac roj. Rozina, soproga. Gustl, Mila, Anica, Ferdo in Vidica, otroci. Dr. Viktor, Ivan in Josip, bratje. Marija Skaza, Jozefa Witzman in Frančiška Barle, sestre in ostali sorodniki.

Zahvala

Iz dna duše se prav iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali ob prerani smrti našega ljubeęa fanta, gosp.

Josipa Žiberna

komisarja fin. kontrole in rez. poručnika.

Zlasti pa se zahvaljujemo finančni direkciji v Ljubljani in vsemu uradništvu, udruženju rez. oficirjev, komandi mesta za tako častno spremstvo, godbi dravske divizije za pretresljive žalostinke, pevskemu društvu »Zvon« za milo petje, katerega je pokojni tako ljubil, darovalcem prekrasnih vencev in cvetja ter vam vsem, ki ste ga spremili k zadnjemu počitku.

Iskrena zahvala vsej častiti duhovščini in vsem, ki ste pripomogli do tako veličastnega pogreba. Ako je le kaj moglo olajšati našo neizmerno bol, je to splošno sočustvovanje. Bodi še enkrat iz globine srca izrečena naša najiskrenejša zahvala vsem!

Žalujoči ostali.

Prva celotna izdaja!

Doktorja Francea Prešerna

zbrano delo

Cena Din 40.—, eleg. vezana Din 55.—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.



Dvočolosa



najboljših svetovnih znamk v velikih izbirah zelo poceni Najnovejši modeli otroških vozičkov od priprostega do najfinjšega in igračni vozički v zalogi Več znamk kavalirnih strojev naj-novejših modelov, deli in pneumatika Ceniki franco. Pročaja na obrnke »Tribuna« F. B. L., to-varna dvokoles in otroških vozičkov. LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4



Bog je poklical k Sebi našo dobro teto

Terezijo Jeglič

danes 18. februarja v 85. letu starosti. Pogreb predraęe rajne bo v četrtek, dne 20. febr. ob 9 dopoldne na domačem pokopališču.

Podbrezje, 18. februarja 1930.

Žalujoči sorodniki.



V tiho družinske sreče je kanila solza, ki jo je utrlil Vsemogočni nam v boleš, predobremu atku, bratu in stricu pa v večno veselje in plačilo, ko ga je sredi dela in skrbi odpoklical k Sebi

Jožeta Kordina

kovinskega strugarja

v torek 18. febr. zjutraj ob ¼5, vdaneęa v voljo božjo. — Pogreb se bo vršil dne 19. febr. ob ¼4 popoldne iz hiše žalosti, Masarykova ulica 58. — Blaęega pokojnika priporočamo v molitve. Ljubljana, dne 18. februarja 1930.

Žalujoča soproga Anica z otrokoma Anko in Jožkom. Bratje: Gustel, Franci, Tonček, Ivan ter ostalo sorodstvo.

Zaostali državni davek do leta 1928.

lahko plačate s potrdili iz leta 1919., ki so bila izdana povodom zamenjave kron.

Prodajamo in dobavljamo ta potrdila ter prevzemamo jamstvo za njih veljavnost in da so primerna za plačilo davka.

Ne zaračunamo nikakih posebnih stroškov ne provizije.

Ta ugodnost plačevanja davka s potrdili traja samo kratek čas, zato se podvžite, ker po današnjem tečaju prihranite okoli 30 do 40% davka, ki ga imate plačati.

Ako prodajate bone, pošljite jih takoj, ker po 17. marcu izgube vsako veljavo.

Po pošti nam došla potrdila ter bone zaračunavamo danes z nad 60% nominalnega zneska.

Depozitna banka d. d., Zagreb. Tomašičeva 10.

Telefon 36-79, 36-80.

Brzjavke: Depozit Zagreb.

RAZPIS

Mestna občina celjska razpisuje mesto

mestnega fizika.

Ta služba se odda kot pogodbeno mesto proti obojestranskemu trimesečnemu odpovednemu roku in mesečnemu honorarju 2000 Din (reci: dvatisoč dinarjev).

Pravilno kolkovane prošnje, ki morajo biti svojeručno pisane, naj se vložijo do

dne 3. marca 1930

pri podpisnem predsedništvu.

Prošnje se mora priložiti:

1. Dokazilo o jugoslovanskem državljanstvu (domovnico).

2. Rojstni list.

3. Dokazila o pravici do izvrševanja splošne zdravniške prakse.

4. Dokazilo o uspešno dovršenem strokovnem izpitu, ki se zahteva za trajno nastavitve v javni sanitetni službi (fizikatni izpit).

PREDSEDNIŠTVO MESTNEGA NAČELNIŠTVA CELJSKEGA,
dne 12. februarja 1930.

Mestni načelnik: Dr. Goričan s. r.



V neizmerni boli naznanjamo vsem prijateljem in znancem, da nas je zapustila naša iskreno ljubljen hči, sestra, svakinja in teta, gospodična

Ruška Ravhekar

učiteljica v Novem mestu

Pogreb drage nepozabne pokojnice se bo vršil v četrtek 20. februarja ob pol 4 popoldne iz hiše žalosti na pokopališču v Bohinjski Bistrici.

Bohinjska Bistrica, dne 18. februarja 1930.

Žalujoči ostali.

Zahvala

Ob priliki smrti blagopokojnega veleč. gospoda župnika

Ivana Novoselca

nam je bilo izkazano toliko sočustvovanja, da se ne moremo posameznim zahvaliti. Zato se zahvaljujemo tem potom vsem za izraženo sožalje ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Osobito pa se zahvaljujemo velečastitemu gospodu Martinu Jurhar, mestnemu župniku v Brežicah za njegovo požrtvovalno naklonjenost, izkazano ob priliki pogreba; dalje gospodom pevcem za odpete žalostinke pred župniščem in na pokopališču, gospodom iz Zagreba in vsem, ki so spremili blagopokojnega na njegovi zadnji poti.

Brežice, dne 17. februarja 1930.

Žalujoči ostali.

Pierre L' Ermite:

79

Žena z odprtim očmi

Mati je sklenila svoje stare roke, vzdignila oči kvišku in pošepetala:

»Oh, ne morem Vam povedati, kako nepopisno sem vesela!«

A ni samo ona vesela.

Rolandino uho je slišalo. Mahoma je skočila pokonci ter z obema rokama objela teto Cecilijo:

»Naposled!... Odločilna beseda je padla!... In Vi ste jo izgovorili!... Konec je strahu. Nikoli, nikoli ne bom... snaha gospe Maude!... Nikoli Rogerja Maudeja žena!...«

In kakor v gozdiču le Blanche je poskušala Rolanda nekaj plesnih korakov, prepevajoč noirmoutiersko balado:

On do Vas me je poslal,
da ga ne pozabite.
Mnogo sem jih pozabila,
tudi njega zapustila...

In kakor v preteklem poletju pod drevesi stare opatije, tako je Rolanda tudi zdaj s povzdignjenim glasom zapela poslednji verz, a z bridkim in neizprosnim poudarkom:

Mnogo sem jih pozabila,
tudi njega zapustila...
Vijolice naj ga ima —
en, dva; en, dva...

Mati gospoda voditelja je osupla opazovala ta izbruh radosti in osvobodjenja. Sin ji je z nekaj besedami pretolmačil zadevo.

Poslušala je majaje z glavo, kakor malo prej gospod voditelj sam v hotelu. Nato se je obrnila do tete Cecilije:

»Moje mnenje je bilo od vsega početka — in tako misli tudi moj sin — da bi tak zakon bil pač idealen za fanta, a porazen za vaju!«

»Kako to?«

»Roger Maude je mladenič, ki se hoče za vsako ceno povzpeti višje. Tega mu gotovo nihče ne bo za-

meril. Našel je sijajno priliko, priženiti se v izvrstno in globoko rodbino na deželi, kakršna je vaša. V isti mah se mu je nudila tudi prekrasna deklica.«

»Oh, gospa...«

»Seveda... vi ste očarljivi, gospodična... Stopil je v svet, ki je bil zanj povsem nov, in privadil se mu je zlahka... Čakal bi ga krasen domek v Vendeji... Skratka, sijajen načrt! A za vaju, uboga moja otroka, bi bila poslala ta kupčija zelo slaba. Dobro poznam Maudejeve... to vam je neznačna, banalna družina...«

»Mamica... pozor!...«

»Obrekovanje imenuješ lahko govorico, ki je ne-utemeljena. V položaju, v katerem se gospodični nahačala, je pa prav in dobro, da izvesta... No, torej ženske iz Maudejeve hiše so ničemurne, sebične in zelo »nizke«...«

»No, zdaj so pa za zimo dobro preskrbljene!« je vzkliknil gospod voditelj.

»Sin — najboljši dokaz temu je, kar se vama je danes pripetilo — sin bo ostal vedno pod njih vplivom, vselej ga bodo ovirale... Srečam jih pogostoma na sestankih in sejah... Poskušale so celo vdreti lés... Zmerom sem svetovala svojemu sinu, ki je predober...«

»Pusti to, mama!...«

»... ki je vse predober!... naj se ne da pregovoriti od njih. K sreči je poslušal moj svet. Roger Maude bo žaloval nekaj dni... recimo nekaj tednov!... Potem... Življenje v Parizu je nekaj posebnega; zelo zunanje in... zelo tolažilno. Gospodična Rolanda, verujte mi, da bi v tisti hiši ne našli sreče! Vsak dan bi neusmiljeno pohodili najlepše cvetke vaše duše. In naposled... zakaj naj bi tajila... čemu prihajate v Pariz?... Vzemite si vendar v Noirmoutieru moža!«

»Teta... ali slišite?...«

»Ali ga ni na otoku poštenega krščanskega mladeniča, ki koprne za tem, da bi vas osrečil?«

»Seveda, gospa, seveda je...«

»Ali ga poznate?«

»Poznam?«

»In ga ljubite?«

»Odkar se zavedam!«

»Torej?... Torej!...«

Rolanda se je smejala motreč teto Cecilijo, ki se je — moj Bog — tudi sama začela smejati.

»Torej?...« je še enkrat ponovila mati... »česa še čakate?...«

Teta Cecilija je pogledala zdaj eno... zdaj drugo... Naposled je izbruhnila:

»Česa še čakava, draga gospa?...« je teta vzkliknila. »Čakava na vlak do drevi ob devetih... ki bo jutri ob petih zjutraj v Nantesu...«

»Pozor!... S postaje Orsay!...« je dovršila Rolanda... »Zdaj sem se že naučila po Parizu...«

XXXVII. poglavje.

Gospod voditelj ni hotel siliti preeč, da bi pregovoril teto Cecilijo, naj preloži svoj odhod iz Pariza. Razumel je zmedenost uboge ženice, njen nekoliko delikatni finančni položaj in zlasti je uvidel možnost, da se iznova vsili Roger Maude, ki bo gotovo iskal novega načina približanja.

Od vsega početka mu ta-le Rogarjeva ženitev ni bila všeč.

Božja previdnost je hotela, da se je stvar razbila. Kolika odgovornost, katere je bil tako rešen vzgojitelj in voditelj deškega zavoda!

Ni si mogel kaj, da ne bi podpiral božjo previdnost v njenih načrtih.

Dogovorili so se, da se teta Cecilija in Rolanda ne bosta vrnili več v hotel, ki je hranil zanje tako zelo nevskečne spomine. Gospod voditelj pojde sam tja... uredil bo vse in nato bo kupil vozovnice in oddal prtljago na postaji Orsay. Tako bosta mogli gospodični oditi v blaženem miru okoli osmih zvečer. Gospod voditelj ju je z njemu lastno ljubeznjivostjo pregovoril, da sta sprejeli bankovec za tisoč frankov, tako da bosta mogli v blaženem miru tudi potovati ter nakupiti v Nantesu stvari, ki sta jih nameravali kupiti v Parizu.

Večerjali bosta še pri njem.

Ker zapuša Roger Maude pisarno šele ob sedmih zvečer, je bilo malo verjetno, da bi poskušal ju obiskati v hotelu pred pol devetimi...

A ob tisti uri bosta teta in nečakinja že na vlaku.